

**T. C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI**

**ALMANYA KÖLN ŞEHRİNDEKİ TÜRK MÜZİĞİ
EĞİTİMİ VEREN KURULUŞLAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Yaşar SEÇKİN**

**Danışmanı
Dr. Öğretim Üyesi Hamit ÖNAL**

Kırıkkale-2018

**T. C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI**

**ALMANYA KÖLN ŞEHRİNDEKİ TÜRK MÜZİĞİ
EĞİTİMİ VEREN KURULUŞLAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Yaşar SEÇKİN**

**Danışmanı
Dr. Öğretim Üyesi Hamit ÖNAL**

Kırıkkale-2018

KABUL-ONAY

Dr. Öğretim Üyesi Hamit ÖNAL danışmanlığında Yaşar SEÇKİN tarafından hazırlanan “Almanya Köln Şehrindeki Türk Müziği Eğitimi Veren Kuruluşlar” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Bilim Dalı Müzik Bilimleri Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

.../.../20..

(Tez Savunma Sınav Tarihi Yazılacak)

(İmza)

[Unvanı, Adı ve Soyadı] (Başkan)

.....

(İmza)

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

.....

(İmza)

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

.....

(İmza)

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

.....

(İmza)

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

.....

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

.../.../20..

(Unvan, Adı Soyadı)

Enstitü Müdürü

Kişisel Kabul Sayfası

Yüksek Lisans Tezi Dönem Projesi olarak sunduğum Almanya Köln Şehrindeki Türk Müziği Eğitimi Veren Kuruluşlar adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve faydalandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak faydalanılmış olduğunu beyan ederim.

12.07.2018

Yaşar SEÇKİN

ÖZET
ALMANYA KÖLN ŞEHRİNDEKİ TÜRK MÜZİĞİ
EĞİTİMİ VEREN KURULUŞLAR

(Yüksek lisans Tezi)

Yaşar SEÇKİN

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Kültür ve sanat, toplumun asırlarca biriktirip sahip çıktığı ve günümüze kadar geliştirerek getirdiği en önemli hazinedir. Müzik ise bu hazinenin içinde önemli bir yere sahiptir. Almanya’da yaşayan vatandaşlarımız söz konusu olduğunda ise kültürlerini koruyabilmeleri için sanat ve özellikle müzik sanatı akla ilk gelen konulardan bir tanesidir. Sözü ve ezgiyi birlikte barındıran müzik sanatı, bu büyük toplum kesimi için kendi dilini ve kültürünü yaşayabilme ve yaşatabilme bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Gurbetçi diye de tanımlanan vatandaşlarımız, bir taraftan Alman toplu ile uyumlu yaşamının yollarını ararken diğer taraftan içgüdüsel, doğal ve insancıl olarak kendi kültürüne sahip çıkmanın çabasında olmuşlardır.

Vatandaşlarımız Almanya’da sadece çalışarak ekonomiye katkıda bulunmayıp sosyal anlamda da adeta bir kültür elçiliği görevi üstlenmişlerdir. Bu açıdan baktığımızda neredeyse dördüncü kuşak gençlerin yetiştiği Almanya’da; ilk gelenlerin memleket özlemi ile kendi kültürüne sahip çıkarak yaşadığını, daha sonraki dönemlerde ise özellikle Almanya’da doğan yeni kuşak gençlerin adım adım uzaklaştığını, günümüzde ise neredeyse kendi kültüründen bihaber bir nesil ile karşı karşıya kalındığını söyleyebiliriz. Bunda memleketten uzakta geçim çabası içinde ayakta kalma mücadelesi yanında, Almanya’nın başlangıçtan

günümüze kadar uyguladığı asimilasyon, adaptasyon ve entegrasyon politikaları da etkili olmuştur diyebiliriz. Böyle bir kültürel yok oluş tehlikesi karşısında sadece söz ve müzik olmaktan daha fazla anlama gelebilen müziğe sahip çıkmak, önemli bir konu olarak ortada durmaktadır. Bu bağlamda, aynı zamanda kimliğin ve kültürün en önemli unsurlarından olan Almanya’da yapılan müzik çalışmalarının önemi bir kat daha artmaktadır.

Çalışmamız, Almanya’nın Köln şehrinde yer alan ve Türk müziği eğitimi veren 13 kuruluşu (3 resmi, 6 vakıf ve dernek, 4 özel) kapsamaktadır. Bunlar alandaki etkinlik çeşitliliğine bakılarak resmi, vakıf-dernekler ve özel kuruluşlar olarak üç alt başlık altında toplanmıştır. Bu çalışmada farklı prensip ve amaçları olan kuruluşlardan elde edilen bilgilerin çalışmamıza ışık tutması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Almanya, Türk Müziği, Almanya’da Türk Müziği Eğitimi.

ABSTRACT

INSTITUTIONS PROVIDING TRAINING IN TURKISH MUSIC IN GERMANY COLOGNE

(Master Thesis)

Yaşar SEÇKİN

**KIRIKKALE UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE**

Culture and art are the most important treasures that society has accumulated over many centuries and brought up to date and developed. Music has an important place in this treasure. In the case of our citizens living in Germany, art and especially music art is one of the first to come to mind in order to protect their culture. The art of music, which contains both words and melodies, has a very important place in terms of living and living its own language and culture for this great society. Our citizens, also defined as expatriates; on the one hand looking for ways to live in harmony with the German collective, on the other side in the struggle to have their own cultural, natural, and humanistic cultures.

Our citizens did not only contribute to the economy by working in Germany, but they also undertook a cultural embassy in a social sense. When we look at it from this point of view, it is in Germany where almost fourth generation young people are raised; we can say that the first generations are living with their own culture with longing for their country and in the following periods the new generation young people born in Germany gradually step away and today they are confronted with a generation which is almost in their own culture. In this, besides the struggle for survival in the struggle for subsistence, away from the country, we can say that the assimilation, adaptation and integration politics that Germany applied from the beginning to the day are also effective. In the face of the danger of such a cultural

extinction, it is an important issue to have more understanding of music than just words and music. In this context, at the same time, the importance of music and studies in Germany, which is one of the most important elements of identity and culture, is increasing.

Our work includes 13 institutions (3 official, 6 foundations and associations, 4 private) in Köln, Germany, which provide Turkish music education. These are divided into three sub-headings as official, foundation-associations and private organizations, depending on the variety of activities in the area. In this study, it is aimed to keep the information obtained from the organizations with different principles and aims, the skepticism of the work.

Keywords: Germany, Turkish Music, Turkish Music Education in Germany.

ÖNSÖZ

Çalışmada, Almanya'nın Köln şehrindeki Türk müziği eğitimi veren kuruluşların neler yaptığı, Türk müziğinin kimler tarafından hangi kitleye aktarıldığı, öğretmenlerin ve müzik eğitimi alan öğrencilerin sorunları, en önemlisi ise Türk müziğinin doğru ellerde olup olmadığının gözler önüne serilmesi amaçlanmıştır.

“Türk müziği Köln şehrinde ne gibi bir ilerleme kaydediyor ve bu ilerlemeye kimlerin katkısı bulunmaktadır?” “Ne gibi sorunlarla karşılaşılıyor ve ne gibi çözümlere ihtiyacı var?” Çalışmamın bu soruların cevabını bulmaya ve çözümler üretmeye yardımcı olacağına inanmaktayım. Çalışmamda Almanya'yı seçme sebebim, daha önce burada yaşadığımdan dolayı Türk müziği ile ilgili sorunları gözlemlene imkânı bulmamdır. Köln şehrinin seçme sebebim ise Köln; Almanya'nın dördüncü, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti'nin en büyük şehridir. Yabancı nüfusu yerel istatistiklere göre 31.12.2014 itibarı ile 561.002 olup Türkiye'den göç etmiş gurbetçi nüfusu ise 60.310'dur. Bu rakam oldukça önemlidir ve Köln şehrinin seçmemin en önemli sebeplerinden birisidir. Köln şehrinin seçmemdeki diğer bir sebep ise daha önce bu şehirde yaşamış ve bölgeyi tanıyor olmamdır.

Çalışmamda, derin bilgi ve anlayışıyla bana yol gösteren Sayın Hocam Dr. Öğretim Üyesi Hamit ÖNAL'a, sürekli yeni fikirlerle bana ufuklar açan Sayın Hocam Dr. Öğretim Üyesi Gülden Filiz ÖNAL'a, araştırma esnasında yanımda olup görüşmelerde video çekimleri yapan değerli arkadaşım Sayın Mustafa AKKUŞ'a, yardımlarını hiç esirgemeyen bilgi ve birikimlerinden her daim faydalandığım Sayın San. Öğr. Elm. Dr. Savaş EKİCİ'ye, her anlamda sürekli yanımda olan değerli dostum Sayın Öğr. Gör. Muzaffer USLU'ya, ihtiyaç duyduğum her zaman yardıma koşan Sayın Mustafa Kürşat SEVİMLİ'ye ve sabır göstererek desteğini hep hissettiren aileme sonsuz teşekkür ediyorum.

Yaşar SEÇKİN

Köln 2018

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Genç Türk Göçmenlerin Organizasyonlarda Üyelikleri	13
Tablo 2: Resmi Kuruluşlarda Görev Yapan Eğitimciler	36
Tablo 3: Vakıf ve Derneklerde Görev Yapan Eğitimciler.....	43
Tablo 4: Özel Kuruluşlarda Görev Yapan Eğitimciler.....	52

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1: Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu).....	37
Fotoğraf 2: Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu) Haberi.....	38
Fotoğraf 3: Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuvarı) Röportaj.....	39
Fotoğraf 4: Monheim Stattiche Musikschule	40
Fotoğraf 5: Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu) Röportaj.....	41
Fotoğraf 6: Hochschule für Musik und Tanz.....	42
Fotoğraf 7: BAU Bildungs Akademie (Bahçeşehir Üniversitesi)	44
Fotoğraf 8: Neuss Alevi Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj	45
Fotoğraf 9: Neuss Alevi Derneği.....	46
Fotoğraf 10: Köln Alevi Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj	47
Fotoğraf 11: Büyük Avşar Dayanışma Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj.....	48
Fotoğraf 12: Hacı Bektaş Veli Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj.....	49
Fotoğraf 13: DİTİB (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği) Bağlama Eğitmeni ile Röportaj.....	50
Fotoğraf 14: DİTİB (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği) Haberi	51
Fotoğraf 15: Mozaik Müzik Okulu Bağlama Eğitmeni ile Röportaj	52
Fotoğraf 16: Mozaik Müzik Okulu Haberi Sabah Avrupa 1999 ASM (Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu.....	54
Fotoğraf 17: ASM (Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu Bağlama Eğitmeni ile Röportaj.....	55
Fotoğraf 18: ASM (Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu.....	56
Fotoğraf 19: Köln Müzik Okulu Bağlama Eğitmeni ile Röportaj	57
Fotoğraf 20: Dostlar Saz Atölyesi Bağlama Eğitmeni ile Röportaj.....	58
Fotoğraf 21: Dostlar Saz Atölyesinden Bir Görünüm	59

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1: Almanya Siyasi Harita.....	7
Harita 2: Almanya'da Türk Nüfusunun Dağılımı.....	9
Harita 3: Avrupa ve Dünyada Köln.....	21

İÇİNDEKİLER

Kişisel Kabul Sayfası	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	vii
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	viii
HARİTALAR LİSTESİ.....	ix
İÇİNDEKİLER	x
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	15
1.2. Alt Problemler	16
1.3. Araştırmanın Amacı.....	16
1.4. Araştırmanın Önemi	17
1.5. Sınırlılıklar.....	18
İKİNCİ BÖLÜM	19
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	19
2.1. Almanya’da Kültür ve Sanat	19
2.2. Almanya’da Göçmenlerde Kültür ve Sanat.....	20
2.3. Köln’de Kültür ve Sanat	21
2.4. Köln Şehrinde Yaşayan Türklerde Müzik Kültürü.....	24
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	27
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	27
3.1. Makaleler	27
3.2. Yüksek Lisans Tezleri	31
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	33
4.1. Yöntem	33
4.2. Evren ve Örneklem	34
4.3. Verilerin Toplanması	35
4.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	35
BEŞİNCİ BÖLÜM	36

BULGULAR ve YORUMLAR	36
5.1. Birinci Alt Problemlere Yönelik Bulgular ve Yorumlar	36
5.1.1. Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Resmi Kuruluşlar.....	36
5.2. İkinci Alt Problemlere Yönelik Bulgular ve Yorumlar	42
5.2.1. Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Vakıf ve Dernekler	42
5.3. Üçüncü Alt Problemlere Yönelik Bulgular ve Yorumlar	52
5.3.1. Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Özel Kuruluşlar	52
ALTINCI BÖLÜM	60
SONUÇLAR	60
6.1. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	60
6.2. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	61
6.3. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	62
6.4. Öneriler	62
KAYNAKLAR	65
EKLER.....	71
ÖZGEÇMİŞ.....	74

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

“Türk tarihinde göç meselesi incelendiğinde, göç ve göç yolları oldukça önemli bir sosyolojik olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Aslında Türklerin yaşamında göç olağan bir durum olup, Orta Asya’dan başlayarak Akdeniz ve Avrupa’ya doğru sürekli bir yer değiştirme şeklinde gerçekleşmiştir. Öyle ki Çin ve Hindistan’dan sonra Türkiye, yirminci yüzyılda üçüncü büyük göç veren ülke konumunda olmuştur. Türk tarihindeki en büyük göçlerden birisi de 1960’larda başta Almanya olmak üzere Avrupa’ya olan göçtür” (Yücel, 2015; 1).

“Türk Dil Kurumunun tanımında göç; evden eve taşıma, nakil ve göç sırasında taşınan eşyaların tümü anlamına gelmektedir. Diğer bir deyişle toplumsal, siyasi, ekonomik sebeplerle kişilerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, hicret, muhaceret, taşınma anlamına gelmektedir” (TDK, 2017).

“Göç, temelde sosyal bir hareket olmasına karşın, ekonomik yaşamdan kültüre kadar hayatın her yönünü etkileyen temel değişim araçlarından birisi olmuştur. Göç, özünde “yer değiştirme hareketi” olarak tanımlansa da, toplumun sosyal, kültürel, ekonomik, politik yapısı ile yakından ilişkili olup, onu derinden etkileyen bir sosyal olay olarak da ortaya çıkmıştır. Temelde iki ayrı kısımda incelenmektedir. “İç göç”, ülke sınırları arasında çeşitli merkezler arasında yer değiştirme eylemi olarak tanımlanırken, “dış göç” ya da “uluslararası göç”, toplulukların ülke sınırlarını aşarak farklı ülkelere göç etmeleridir” (Sayın,Usanmaz,Aslangiri,2016;2).

“Dünyadaki ilk kitlesel uluslararası göç hareketi temelinde ekonomik nedenlere dayanmaktadır ve Amerika’daki tarımsal emek talebini karşılamak üzere 1619-1776 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Milyonlarca siyahi işgücü Amerika’ya götürülmüştür. Sanayi İnkılabı’nın gerçekleştiği dönemde Avrupa’da ortaya çıkan

iş gücü kıtlığı büyük bir göç olgusunu ortaya çıkarmış ve sonucunda 1846-1932 yılları arasında 50 milyondan fazla kişi Avrupa'ya göç etmiştir” (Tokatlı, 2011: 54, akt. Çayan, 2018: 8).

Göçün sadece ekonomik nedenlerden kaynaklanmadığı, insan hakları ihlali ve sivil çatışmaların az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kişileri siyasal kaynaklı göçe mecbur bıraktığı bilinmektedir. Son yıllarda komşu ülkelerden Suriye’de yaşanan siyasi istikrarsızlık ve savaş ortamından kaçan azınlıkların göçe mecbur bırakılmaları da sosyal ve siyasal göçün en çarpıcı örneklerindedir.

“Bir başka önemli göç nedeni ise gelişmiş ülkelerdeki doğum oranının az, dolayısıyla aktif nüfus oranının düşük olmasındandır. Bu nedenle, gelişmiş ülkelerin çalışma çağındaki nüfus yetersizliği işçi ücretlerinin artmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla ucuz emek gücü açığının kapatılması için az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin hızlı ve sürekli nüfus artışını ülkeleri için ucuz işgücüne dönüştürerek yurt dışından iş gücü ithal edilmektedir.

Yukarıda bahsedilen temel göç nedenlerinden başka en önemli nedenlerden birisi de ülkeler arasındaki eğitim kalitesindeki farklılıklarıdır. Göç veren ülkelerin hızlı ve sürekli artan nüfusundan dolayı birçok alanda olduğu gibi eğitim harcamalarının düşük olmasından kaynaklı maddi durumu iyi olan kesim eğitim seviyesini yeterli görmemektedir. Doğru tercihle yönlendirilme, mezun olduktan sonra istihdam sağlanması vb. konular göç için önemli nedenlerden sayılmaktadır.

Yukarıda sayılan göç nedenlerinin dışında; macera arama, yeni deneyimler kazanma, dünya turu ve yabancı ülkelerde çalışıp ülkelere geri dönenlerin kazandıkları sosyal saygınlık gibi nedenler de vardır” (Kutlu, 1992: 89).

“19. yüzyılda gerçekleşen sanayi devrimiyle birlikte eski sömürgelerden gelen sözleşmeli işçiler ve sanayi devrimin etkisinin az olduğu Avrupa ülkelerinden gelen işçiler ile Batı Avrupa ülkelerine yönelik uluslararası iş gücü göçü hız kazanmıştır. 1. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla duraklayan uluslararası iş gücü

göçü, 2. Dünya Savaşı sonrası Batı Avrupa ülkelerinin çöken ekonomilerini yeniden ayağa kaldırmak amacıyla iş gücü açıklarını diğer ülkelerden karşılamak için yaptıkları ikili anlaşmalar ile tekrar canlanmıştır. Daha sonrasında bu canlılık ülkelerin iş gücü göçüne yönelik uyguladıkları kısıtlamalar ile azalmıştır” (Çayan, 2018: 1).

“2. Dünya Savaşı’ndan sonra Türkiye ile Almanya arasında 30 Ekim 1961 tarihinde “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma” imzalanmıştır. İlk aşamada, Türkiye’den 450 insan Haydar Paşa Garından Düsseldorf kentine trenle hareket etmiş ve bu insanlar Almanya’da çalışma bakanı tarafından davul zurna ile karşılanmıştır” (Hitereder, 1997: 46).

“2. Dünya Savaşı’nın sona ermesiyle 1945 yılından itibaren Batı Avrupa ülkeleri hızlı bir geri toparlanma dönemine girmiş, iktisadi yapılarını düzeltmek için başka ülkelerden işgücü taleplerinde bulunmuşlardır. Başta Almanya olmak üzere, birçok Avrupa ülkesinin iş gücü açıklarını kapatmak için buldukları iş gücü talebi çağrılarına Türkiye olumlu karşılık vermiştir. Türkiye’de 1960’lı yıllarda başlayan uluslararası iş gücü göçü hareketlerinin temelini işsizlik, nüfus artışı gibi sorunlar oluşturmuştur. İlk başlarda Türkiye’den göç eden iş gücü, kısa süreliğine gidilen hedef ülkelerde çalışarak, kaynak ülkelerinde geleceklerini güvence altına alabilecek seviyede tasarruf yaparak, anavatanlarına dönmeyi amaçlamıştır. Ancak bilindiği gibi başlangıçta Türkiye’den göç eden göçmenler, hedef ülkeler tarafından misafir iş gücü olarak kabul edilmiş fakat bu misafir göçmenlik durumu ilerleyen dönemlerde kalıcı göçmen durumuna dönüşmüştür” (Şahin, 2008: 26).

“1790’da Prusya Krallığı ile bir barış ve dostluk anlaşması imzalayan Osmanlı İmparatorluğu, özellikle II. Abdülhamit Dönemi’nde Almanya ile askeri ilişkilerini geliştirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sırasındaki müttefiklik bağının yanı sıra, o dönemde Bağdat demir yolunun yapımı gibi önemli yatırımlarda Almanya

ile Osmanlı İmparatorluğu iş birliği içerisinde olmuştur. 1933'den sonra Hitler Almanya'sını terk eden Yahudi, solcu, liberal Alman akademisyen ve mühendisler Türkiye'ye davet edilmiş, bu aydınların üniversitelerin yeniden örgütlenmesinde, sanayi tesisleri ve şirketlerin kurulmasında değerli katkıları olmuştur. Soğuk Savaş Dönemi'nde Federal Almanya ile ticari, ekonomik ve kültürel ilişkilerimiz yoğun olarak devam etmiş; bu dönemi izleyen 1960'larda, Almanya ile Türkiye arasında imzalanan iş gücü anlaşmasıyla çok sayıda vatandaşımız çalışmak için Almanya'ya gitmiştir.

Avrupa'daki müttefiklerimizden biri olan Almanya ile köklü geçmişe sahip siyasi, ekonomik, askeri ve beşeri boyutları olan çok yönlü ilişkilerimiz bulunmaktadır. İlişkilerimiz pek çok sınırdış ülkeden daha yoğundur. Üst düzey karşılıklı ziyaretlerin yanı sıra teknik seviyelerde temaslar geleneksel olarak düzenli şekilde gerçekleştirilmektedir. Almanya'da yaklaşık 3,4 milyon Türk ve Türkiye kökenli insanımızın bulunması ilişkilerimizin önemli bir beşeri boyutudur. Bu kişilerin yaklaşık 1.500.000 kadarı çifte vatandaşdır. Türkler, Almanya'nın sosyal hayatına ve ekonomik refahına yıllardır katkıda bulunmaktadır. Almanya'da halen Türk kökenli 1 Avrupa Parlamentosu üyesi ve 14 Federal Parlamento (Bundestag) üyesi bulunmaktadır.”(http://www.mfa.gov.tr/turkiye-almanya_-siyasi-iliskileri.tr.mfa)

“Kısa süreliğine ülkesinden ayrılan ve tek amaçları çalışıp memleketlerinde küçük bir yatırım yapacak kadar para biriktirmek ve daha sonra ülkesine dönmek olan bu insanların planları zaman içerisinde tamamen değişmiş ve bir iki yıllık serüven, günümüzde 57. yılını doldurmuştur. 60'lı yılların başında gelen birinci nesil şu an dördüncü kuşağı yetiştirmektedir. Bu nedendir ki Türk toplumu artık Federal Almanya'nın, özellikle de en yoğun olarak yaşadıkları KRV'nin (Kuzey Ren Vestfalya) kalıcı bir parçasıdır” (Bulgan, 2007: 133).

“Türklerin Almanya'da işçi olarak çalışmaları 1957'de 12 kişilik sanatkâr grubunun Almanya'ya gitmesi ile başlamış, bunu çok sayıda başka işçilerin de izlemesi üzerine Almanya'ya göçü resmen örgütleyebilmek amacıyla 31 Ekim 1961'de Türk-Alman İşçi Mübadele Anlaşması imzalanmıştır. Diğer Batı Avrupa

lkelerinde de iş gücü açığını kapatmak üzere, ilgili ülkelerin isteği üzerine 1964'de Hollanda, Belçika ve Avusturya, 1965'de Fransa ve 1967'de ise İşve ile benzer işçi mübadele anlaşmaları imzalanmıştır. Türklerin bu anlaşmalar gereğince Batı Avrupa'ya gleri 1970'lere kadar artarak sürmüş, 1973'deki petrol krizinin yol açtığı ekonomik olumsuzluklar sonrasında yabancı işçi alımları yavaşlatılmış, 1980'lerden sonra ise tamamen durdurulmuştur. Ancak değişik vesilelerle g halen devam etmektedir. Başlangıçta gittikleri ülkelerde "misafir işçi" olarak anılan ve geçici oldukları düşünülen Türkler, zamanla "göçmen" ve günümüzde ise "azınlık grubu" olarak varlıklarını sürdürmektedirler.” (<https://ailetoplum.aile.gov.tr/data/54292ce0369dc32358ee2a46/almanya.pdf>)

‘‘1960’lı yıllardan itibaren ekonomik nedenlerden dolayı Avrupa’nın birçok ülkesine göç eden Türklerin Orta Asya geleneğinin farklı bir yansıması olan bu davranış şekli, günümüzde bilimi, kültür bilimcileri, sosyologları, eğitimcileri, siyasetçileri ve ekonomistleri yakından ilgilendirmekte ve araştırmalara yönlendirmektedir. Dış g olgusu üzerine araştırmaların yanı sıra türküler yakıldı. Bu insanları ifade etmek için kullanılan ‘‘Almanı’’ terimi literatüre geçti.

Almanya’ya gn üzerinden 57 yıl geçmesine rağmen 4. kuşak Türklerle ilişkin derinlemesine bir araştırma henüz yapılmamıştır. 4. kuşak Türklerle ilişkin farklı toplumsal gruplar ve siyasi partiler tarafından olumlu ve olumsuz eleştiriler yapılmaktadır. Alman yetkililer genelde olumsuz eleştirileri ön plana çıkarırken Türk araştırmacılar da olumlu eleştirileri ön planda tutmaktadır. Basında karşımıza çıkan şu örnek yükselen bu karşıt görüşleri ve onların karşısında duran ve entegrasyonu destekleyen kitleyi göstermektedir’’ (Yılmaz, 2016:305).

‘‘4. kuşak olarak tanımlanan Türkler 2000 yılından sonra büyük oranda Almanya’da doğup büyüyen gençlerdir. Sayıca az bir oranda aile birleşiminden yararlanarak Almanya’ya gitmiştir. Aile birleşimi yoluyla Almanya’ya giden Türk gençleri Türkiye’de bulunan Goethe Enstitüsünde dil sınavında başarılı olmadan Almanya’ya gidememektedir. Söz konusu dil sınavını başaramayan ama aile birleşiminden yararlanmak isteyenler belirli süre zorunlu olarak Almanca

kurslarına tabi tutulmaktadır. Almanca, aile birleşimi aracılığıyla Almanya'ya gidecek olan başka ülke insanlarından değil sadece Türkiye'den Almanya'ya gidecek olan insanlardan istenmektedir. Dolayısıyla Almanya bu bağlamda Türkiye'ye çifte standart uygulamaktadır. Buradaki amaç Türklerin aile birleşimi yoluyla Almanya'ya göç etmesini engellemektir. Ayrıca Almanya'da yetişen ilkokul, ortaokul ve lise eğitimini Almanya'da alan bir gencin Almanca dil sorunu olduğunu iddia etmek çok doğru bir yaklaşım değildir. Çünkü zorunlu eğitimin birçok aşamasını geride bırakan bir kitlenin doğup büyüdüğü, eğitimini aldığı o ülkenin dilini bilmemesi söz konusu değildir'' (Şahin, 2017: 283).

''15-25 yaş aralığındaki 4. kuşak gençler, nüfusu yaşlanmış Almanya'nın bir anlamda sosyal sigortasıdır. Almanya, yetişen bu yeni kuşağın Türkiye'ye yerleşmemesi için yeni yasal düzenlemeler yapmaktadır. Çünkü 4. kuşağın çok kültürlü ve dilli olması nedeniyle, bu kuşağın bu özelliğini kendi sistemine entegre etmeye çalışmaktadır. Almanya'da yaşayan Türklerin istikrarlı nüfus artışının 2015 yılı itibarıyla durması Almanya'nın istemediği bir durumdur. İstikrarlı nüfus artışı, genç nüfusa gereksinim duyan Almanya için hayati önem taşımaktadır. Sürekli göçmen alan Almanya yetişmiş bu kalifiye insan gücünü kaybetmek istememektedir. Dolayısıyla Almanya'nın çelişkili gibi görünen Türk varlığına ilişkin yaklaşımı 4. kuşak Türkler için geçerli değildir.

Harita 1: Almanya Siyasi Harita

23 Mayıs 1949 yılında kurulan Federal Almanya, 16 eyaletten oluşur. Günümüz Almanya’ında sanayi devi olarak da tanınan KRV Eyaleti Köln, Düsseldorf, Dortmund, Bochum, Duisburg, Essen, Bonn, Aachen, Bielefeld, Wuppertal gibi önemli şehirleri bünyesinde barındırmakla beraber Alman ekonomisine önemli katkı sağlayan Ford, Bayer, Siemens ve RAG gibi dev kuruluşları da bünyesinde bulunduran önemli bir eyalettir. KRV bu özelliklerinden dolayı, Türkler için göçün merkezi olmuştur. Bugün KRV’de yaşayan ikinci neslin %75’i ve üçüncü neslin ise %100’ü Almanya’da doğmuştur. Günümüz Federal Almanya’ında yaşayan Türklerin 1/3 KRV’de yaşamaktadır” (Bulgan, 2007: 133).

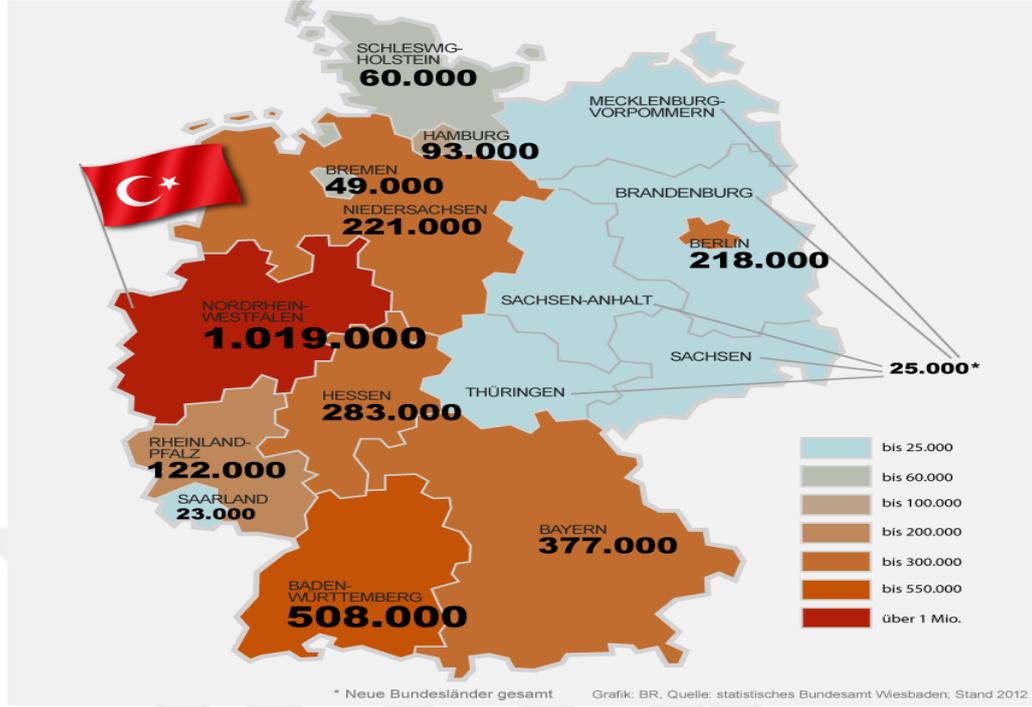
Toplumların çağdaş seviyeye ulaşmasında kültür ve sanatın önemli rolü olduğu şüphesizdir. Kültür ve sanat, toplumun yüzyıllar boyunca biriktirip sakladığı ve günümüze kadar getirdiği en önemli hazinedir. İnsanların en kolay ulaştığı ve nesilden nesile aktardığı müzik de bu hazinenin içinde önemli bir yer kaplar. Sanatın en yaygın dalı olan müzik, toplumun yaşam biçimini anlatan en güzel

araçlardan birisidir. İnsanoğlu tarih boyunca göçler yaşamış; doğduğu, büyüdüğü topraklardan uzak kalmış ve vatan hasretiyle hüzünlenirken özlemini gidermek için kültür ve sanata daha fazla sarılmıştır.

Bu bağlamda yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız sıla özlemini gidermek için müziğe ayrı bir önem vermiş, adeta hayatlarında bir parça haline getirmiştir. Türk müziği eğitimi veren kurumlar, gurbetçi Türk halkının yoğun talebi doğrultusunda zaman içerisinde gelişme göstermiş ve büyük bir sektör haline gelmiştir. Bu büyüme, zaman zaman iyi sonuçlar verse de genellikle plansız programsız ve alt yapısız olduğu için amacına ulaşamadığı gözlemlenmiştir. Türk halkının Almanya'ya göçünü tarihsel gelişimine bakarsak kültür ve sanat anlamında nereden nereye geldiklerini de görebiliriz Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın müzik eğitimini doğru şekilde alması, Türk müziğinin gelecekte Almanya'da nasıl şekil alacağı hususunda büyük önem taşımaktadır.

“Yapılan mülakatlarda yurt dışındaki Türklerin Türk televizyon kanallarını özellikle uydu aracılığı ile izledikleri ve bu programlarda kendilerine ve kendi sorunlarına da yer veren programların hazırlanmasını istedikleri öğrenilmiştir. TRT'nin bazı kanallarına özellikle Avrupa'daki Türkler konulu programlar yapıldığı, ancak bunların fazla detaya girmeyen ve turistik gezi amaçlı yapılmış programlar gibi algılandığını ifade etmişlerdir.” (Şahin,2010:103-134)

Harita 2: Almanya’da Türk Nüfusunun Dağılımı

“Yıllarca aynı toplumda Almanlarla yaşayan Türklerden Alman devleti her türlü vergiyi aldığı halde onlara götürülen hizmetler baştan savma kabilinden oldu. İş hayatında, eğitimde, sosyal hizmetlerden yararlanmada hep ayrımcılık gördüler. Yabancılar yasası, kalma izni, taşınma izni, çocuk parası yasası gibi yasalar onların hayatını daha da güçleştirdi. Yabancılar polisi, problem çıkaran yabancıyı hemen kapı dışarı etti. Türk göçmenler, Alman toplumunda ikinci sınıf insan olarak görüldüler. Yurtlarından, kültür ve değer dünyalarından kopan insanlarımız geldikleri ülkenin dil, din, tarih ve değerlerine yabancı oldukları için kendi hayatlarında tutarlı süreklilik sağlayacak ilişkiler oluşturamadılar. Eski toplumlarından kopma; büyük bunalımlar, suçluluk duyguları ortaya çıkardı. Bu da göçmen insanının yaşamının kuşku, korku, bunaltı, depresyonla geçmesine neden oldu. Almanların göçmenlere ön yargılı davranmaları ve dışlamaları göçmenlerin kendilerine olan güven duygularının hızla çözümlerine ve kimlik krizlerine neden oldu. Almanya’da çeşitli kliniklerde göçmen Türkleri muayene ve tedavi eden bir psikiyatrist: “Göçmenlik yaşantısının genelde ruhsal örseleyici bir niteliği olduğunu ve bunun çeşitli ruhsal ve bedensel hastalıklara sebep olduğunu” belirtmektedir”(Teber, 1993: Akt; Zeki Önsöz, www.zekionsoz.com).

“Oturma ve çalışma izinlerinin keyfi dağılımından doğan sıkıntılar, okul ve eğitim planındaki yetersizlikler ve her türlü yasal eşitsizliklerden doğan sorumluluklar Türk topluluğunun sırtına yıkılarak entegrasyon için gerekli olan her şeyi Türklerin kendi çabalarıyla elde etmeleri, başarı için ne gerekliyse onu yapmaya zorunlu oldukları varsayımına dayanılmıştır. Başarısızlık sadece kendi beceriksizlikleri olarak görülmüştür.

Alman halkı ise toplumsal hayatın tüm alanlarında Türk insanıyla karşılaşmaktan ve yüzleşmekten kaçınmakta, ilişkilerini asgari düzeyde tutmakta devam etmiştir ve etmektedir. Buna karşılık kendi kültürel değerlerinin ve normlarının onlar tarafından kabulünü ve benimsenmesini istemektedir. Kültürel çelişkiler ve sorunlar da buradan kaynaklanmaktadır.” (Franz,A-B.1981; Akt.: Turan,1997:76)

Eğitim anlamında bakıldığında da çarpıcı örnekler görülmektedir. Eğitim sisteminin kısaca ortaya konması araştırmamız açısından yararlı olacaktır.

“Kültürler arası eğitim yaklaşımının ikinci evresi, 70’li yıllarda yapılan uygulamaların eleştirilmesiyle başlar. Yabancı çocukların özel eğitim önlemleri adı altında diğer çocuklardan ayrı olarak ders görmeleri ve tek yanlı olarak Alman eğitim sistemine entegre edilmeye çalışılmaları, eğitim çevreleri tarafından asimile edici bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir.” (Merkt, 1993; Akt: Kalyoncu, 2004:69-75)

“Federal Almanya’daki eğitim sistemi aşağıdaki gibi yedi bölümde ele alınabilir:

- 1- Okul öncesi eğitim,
- 2- İlköğretim,
- 3- Ortaöğretim I (Temel Okul-Hauptschule, Meslek Ortaokulu-Realschule, Lise-Gymnasium, Yönelme Sınıfı-Orientierungsstufe, Topluokul-Gesamtschule.
- 4- Ortaöğretim II (Lise ve Meslek Eğitimi),
- 5- Yükseköğretim,

6- Yetişkin eğitimi (okul içi, okul dışı, uzaktan öğretim, dışarıdan lise bitirme),

7- Engellilere özel eğitim.

Okul öncesi eğitimi alanında, çocuğun aile içindeki eğitimine 3 yaşından itibaren destek olan yuvalar (Kindergarten) vardır. 4 yıllık ilkokula (Grundschule) başlama yaşı genelde 6'dır. Grundschule 4. sınıftaki not ortalamasına göre öğrenciler ya Gymnasium'a ya Realschule'ye ya da Hauptschule'ye gitmektedirler. Bunların dışında kalan Gesamtschule ise, Almanya'nın son derece sıkı, klasik ve geleneksel yapıdaki 3'lü (Ortaöğretim I) sistemine sonradan katılmış bir okul türüdür. Bu okulların ortaya çıkmasında 1970 ve 1980'li yılların eğitim politikası tartışmalarının izleri bulunmaktadır. Müfredat bakımından bu kesimi izleyen ortaöğretim II'de lise veya toplu okulun üst aşaması ve 9. veya 10. ders yılından sonra, okul çağı düzenlemesi uyarınca devam edilmesi gereken, meslek okulları bulunmaktadır.

Yükseköğretim kademesi de ikiye ayrılmakta yüksekokullar ile meslek eğitimi veren diğer kuruluşları (uzaktan öğretim, meslek okulları) kapsamaktadır. Almanya'da yetişkin eğitimi ile ilgili çok sayıda program bulunmaktadır. Bu programların yürütülmesinden çok sayıda kurum sorumludur. Örneğin; İşçi ve İşveren Örgütleri, Halk Yüksekokulları, Kiliseler ve Belde Yönetimleri bunların önde gelenlerindedir. Yetişkin eğitim programları oldukça çeşitlidir.

Bu sayede dışarıdan okul bitirmek mümkün olduğu gibi, meslekte ilerleme sağlayacak bir eğitimi almak veya herhangi bir diplomaya bağlı kalmaksızın insanların kendilerini çeşitli konularda geliştirmelerini sağlamaları da mümkün olabilmektedir." (DTS 1995, 68-69.;Akt;Arslan,2006;233-245)

"1975 yılında Almanya'da okul öncesi çağıdaki çocuklarımız 75.000 civarında idi. Bu sayının ancak %3'ü anaokullarına gidebiliyordu. Okula giden çocuklarımızın sayısı 94.635 idi. Bu öğrencilerin devam ettikleri okul tiplerine göre sayıları şöyle idi;

Okul Türü	f	%
Grundschule ve Hauptschule (1- 9.sınıflar)	-- 84.956	%89,7
Realschule (5-10.sınıflar)	-- 3.346	%3,5
Gymnasium (5-13.sınıflar)	-- 1.192	%1,3
Berufschule (Meslek okulları)	-- 3.161	%5,5

“31.12.2005 tarihinde Almanya’da 0-25 yaşları arasındaki genç nüfusumuzun sayısı (Alman vatandaşlığına geçmişler hariç) 621.914 olup, 5 yaş altı çocuk sayısı 27.694’dür. 2005-2006 öğretim yılında bütün Almanya okullarında 400.239 Türk öğrenci okumaktadır. Bu öğrencilerin okul tiplerine göre sayı ve oranları ile buna karşılık aynı okullardaki Alman öğrencilerin oranları şöyledir;

Schulkindergarten-Vorklasse (Okul öncesi)	2.477		
Grundschule (1-4.sınıflar)	156.428	%39	
Hauptschule (5-10.sınıflar)	94.076	%39	(Alman öğrenci %15)
Realschule (5-10.sınıflar)	44.118	%18	(Alman öğrenci%22)
Gesamtschule (Karma okul)	34.967	%13	(Alman öğrenci%16)
Gymnasium (5-13.sınıf)Lise	26.734	%11	(Alman öğrenci %42)
Sonderschule (Özürli Ok)Genel	26.080	%11	(Alman öğrenci %6)

Görüldüğü üzere ilkokuldan sonra, karma okulun aynı bölümünü de sayarsak her iki Türk çocuğundan biri Hauptschule’ye gitmektedir. Üniversite ve yüksekokullara geçiş imkânı veren Gymnasium’larda okuyan çocuklarımız %11 iken, bu oran Alman çocuklarda yüzde kırk üzeridir. Engelliler okuluna, özellikle öğrenme engelliler okuluna giden çocuklarımızın oranı Alman ve diğer yabancılara göre yüksektir. Bazı ilkokulların bünyesinde bulunan Schulkindergarten (Okul anaokulu) ve Vorklasse (Okul öncesi sınıf) yaygın değildir ve çok az Türk öğrenci devam etmektedir. Almanya üniversitelerinde 2005/06 öğretim yılında 22.419 Türk öğrenci okumaktaydı. Bu sayı 1982/83 öğretim yılında 8.254 idi.”(Bundes Statistisches Amt, Wiesbaden, 31.12.2005; Akt; Zeki Önsöz, www.zekionsoz.com)

“Diğer yandan nüfusları giderek artan ve yerleşik hale gelen Türkler, kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir alt yapıyı kurmaya muvaffak oldular. Bugün Almanya’daki Türk göçmenlerin konumuna bakıldığında burada iş kurarak, ev alarak köklenen bir kitle haline gelmişlerdir. Kurdukları camilerinde dini vazifelerini yerine getirebilmekte, sportif ve kültürel amaçlı kulüp, dernek ve benzeri örgütlerinde sosyal ve sportif ihtiyaçlarını karşılayabilmektedirler” (Şen,2006:121).

Diğer yandan nüfusları giderek artan ve yerleşik hale gelen Türkler, kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir altyapıyı kurmaya muvaffak oldular. Bugün Almanya’daki Türk göçmenlerin konumuna bakıldığında burada iş kurarak, ev alarak köklenen bir kitle haline gelmişlerdir. Kurdukları camilerinde dini vazifelerini yerine getirebilmekte, sportif ve kültürel amaçlı kulüp, dernek ve benzeri örgütlerinde sosyal ve sportif ihtiyaçlarını karşılayabilmektedirler.

Üyelik	%	Üyelik	%
Alman Organizasyonlar		Türk Organizasyonlar	
Spor dernekleri	17,5	Dini organizasyonlar	12,8
Sendika	12,8	Kültür dernekleri	10,8
Mesleki kuruluşlar	3,4	Spor dernekleri	8,4
Kültür dernekleri	3,4	Etnik / Ulusal birlikler	2,4
Eğitim dernekleri	2,7	Eğitim dernekleri	2,0
Diğer dernekler	1,7	Diğer dernekler	1,0
Siyasi birlikler / dernekler	0,7	Siyasi birlikler / dernekler	0,7
Dini organizasyonlar	0,3		

Tablo 1: Genç Türk Göçmenlerin Organizasyonlarda Üyelikleri (%) Türkiye Araştırmaları Merkezi Vakfı (Şen, 123).

Avrupa’da Müslümanların Fransa’dan sonra en yoğun olarak yaşadıkları ülke olarak öne çıkan Almanya’da Türkler, tüm Müslümanların yaklaşık %80’ini oluşturmaktadır.

“Türk göçmen yaşamında derneklerin önemli bir yeri vardır. “Türk yaşamının kurumsallaşmasına yönelik ilk adımlar” olarak tanımlanan bu dernekler kültür, eğlence ve sosyal amaçlı farklı ilgi gruplarına yönelik çok çeşitli sayıda ve şekillerde oluşmuştur. Örneğin Almanya’da sayıları 1000’e varan çeşitli kültür

eğlence ya da farklı amaçlı dernekler bulunmaktadır.” (Greve, 2006:100-101; Akt; Şenel,2014:161).

“Avrupa’da Türk göçmen topluluklarının yaşadığı Almanya ya da İsveç gibi ülkelerde 1970’lerin ilk yarısından itibaren kurulmaya başlayan kültür dernekleri ise para harcamadan birlikte vakit geçirmek isteyen Türk işçilerinin ihtiyaçları doğrultusunda kurulmuş ve birbirleriyle komşuluk ilişkisi içinde yaşayan Türklere kültürel bir atmosferde sosyalleşme imkânı veren kültürel kulüpler olarak işlev görmüştür.” (Akis ve Kalaylıoğlu, 2010:11-12; Akt; Şenel,2014:161-163)

“Bununla birlikte sivil toplum örgütü şeklinden çok uzak olan bu derneklerin, her ne kadar resmi olarak kültürel dernekler gibi görünse de gerçekte köy kahveleri (*village coffe*) gibi bir işlev gördüğü de ifade edilir.” (Hammarlund, 1994: 314; Akt; Şenel,2014:163)

“Genellikle “Türk Kültür Derneği” adını alan bu dernekler daha sonra hemşeri derneği şekline bürünüp sadece belli bölgelerden insanlara yönelik olmuştur.” (Akis ve Kalaylıoğlu 2010;11-12; Akt; Şenel,2014:163)

“Kültür derneklerindeki müzik kursları ile esasen bir müzik derneği olarak kurulan az sayıdaki derneğin müzik etkinlikleri arasında büyük bir fark olduğu söylenemez. Her iki tip dernekte de genel olarak amatör müzisyenler az sayıdaki profesyoneller tarafından yönlendirilmektedir. Bununla birlikte diğer kültür ve hemşerilik derneklerinden farklı olarak müzik derneklerinin kurucuları daha profesyonel ya da daha popüler müzisyenler olabilmektedir.” (Şenel, 2014:164)

“Kültürel derneklerdeki müzik eğitimi anlayışının sadece göç koşullarına ait olmayıp Türkiye’deki durumun bir yansıması olduğu düşünülebilir. Kuşkusuz bu durum batı toplumunun müziğe bakışı ile Türk toplumunun müziğe bakışı arasındaki farkla ilgilidir. “Notasız çalmak” her ne kadar Batılı biri için şaşırtıcı olsa da Türkiye’deki profesyonel Türk müziği icracılarının bile nota sehpasını genellikle şarkı sözlerini okumak için kullandığını bilen Türkler için bu şaşırtıcı

sayılmaz. Çünkü gerek halk müziği gerekse klasik Türk müziği icrasında sanatçının yorumu için bırakılan alan Batı müziğinden çok daha geniştir.” (Greve, 2006:335; Akt; Şenel, 2014:163)

“Doğal olarak başlangıçta beraberlerinde getirdikleri halk müziği parçaları Türk göçmenlerin müzik yaşamının hâkim ögesidir. Eve dönüş hayalinin bir parçası olarak para biriktirmeyi yaşam biçimi hâline getiren Türkler için kendi müziklerini kendileri üretmek onları radyo ya da kasetçalara para vermekten de kurtardığından” (Wurm, 2006:3; Akt; Şenel, 2014:159) “başlangıçta müzik seçenekleri bu parçalardan ibarettir. Sonraları menüye arabeskin de dâhil olması ise bu ilk dönemde göçmen Türk müzik yaşamının yönünü belirlemiştir. Bu türler özlem duygularının öncelikli ifade aracı olarak uzun bir süre göçmen yaşamına damgasını vuracaktır. Nitekim 1970 ve 80’lerin Türk halk müziği ve arabesk şarkılarının çoğunda hâkim olan konu da gurbet hissidir.” (Gezen, 2010:119, Akt; Şenel, 2014:159).

1.1. Problem

2000 ve 2002 yılları arasında Köln şehrinde ikamet ettiğimden dolayı çalışmamı bu bölgede yapmayı tercih ettim. Türk müziği eğitimi veren kuruluşlar, gurbetçi Türk halkının yoğun talebi doğrultusunda zaman içerisinde gelişme göstermiş ve büyük bir sektör haline gelmiştir. Bu büyüme, zaman zaman iyi sonuçlar verse de genellikle plansız ve alt yapısız büyüdüğü için amacına ulaşamadığı gözlemlenmiştir. Bu noktada Türk müziği eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın müzik eğitimini doğru şekilde alması, Türk müziğinin gelecekte nasıl şekil alacağı hususunda büyük önem taşımaktadır.

Bu sektör içerisinde Köln en önemli şehirlerden birisidir. Almanya'nın dördüncü, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti'nin en büyük şehri olarak buradaki Türk müziği eğitimi veren kurumların fazlalığı ve Türk müziği eğitimi ile ilgili sorunların tespit edilmesinden dolayı araştırmanın burada yapılması uygun görülmüştür.

Köln şehrinde yapılan görüşmeler ve tespitler ele alınınca ortaya çıkan tablonun çok iç açıcı olmadığı görülmektedir. Kuruluşların neredeyse yarısının ticari kaygılarla işlediği, eğitimcilerin büyük çoğunluğunun akademik ve sanatsal anlamda yetersiz olduğu gözlenmiştir.

Bu veriler doğrultusunda çalışmanın problem cümlesi “Almanya Köln Şehrindeki Türk Müziği Eğitimi Veren Kuruluşların Genel Görünümü Nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir.

1.2. Alt Problemler

Köln şehri Almanya’da Türk nüfusunun yoğun yaşadığı yerleşim yerlerinin başında gelmektedir. Vatanlarından uzakta yaşam sürdüren Türk nüfusu diğer ülkelerden gelen göçmen nüfuslar gibi iş hayatı dışında kalan vakitlerini değerlendirmekle ilgili olarak birtakım sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerde yer almaktadırlar. Sanatsal faaliyetler içinde ise müzik, en başta gelen uğraşlardan biri sayılabilir. Bu alandaki etkinlik çeşitliliğine bakıldığında ise resmi, vakıf-dernek ve özel olarak üç alt başlık altında toplandığını görmekteyiz. Elde edilen bilgiler ışığında bu araştırmanın alt problemleri üç başlık altında aşağıda belirtilmiştir.

- Köln’de Türk müzik eğitimi veren resmi kuruluşlar ve müzik eğitimi konusunda görünümleri nasıldır?
- Köln’de Türk müzik eğitimi veren vakıf / dernekler ve müzik eğitimi konusunda görünümleri nasıldır?
- Köln’de Türk müzik eğitimi veren özel kuruluşlar ve müzik eğitimi konusunda görünümleri nasıldır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Köln şehrinde yaşayan Türk vatandaşlarına Türk müziği eğitimi veren kuruluşların genel görünümünün araştırılmasıdır. Bu amaçla,

Köln’de yaşayan Türklerin, kültürün önemli yapı taşlarından olan ve ağırlıklı olarak Türk müziği eğitimi veren resmi, vakıf-dernek ve son olarak özel kuruluşların eğitimleriyle görüşmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış teknik kapsamında hazırlanan sorularla söz konusu kuruluşlara görev yapan eğitimcilerin bazı kişisel özellikleri, uygulanan eğitim-öğretim programları, üyelerin yaş aralıkları, en çok tercih edilen çalgılar, kullanılan dil vb. konularda yapılan tespitler doğrultusunda sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirmek araştırmanın diğer bir amacını oluşturmaktadır. Şüphesiz ortaya çıkan veriler ışığında ilgili kurum ve kuruluşların faaliyetleriyle ilgili farklı çözüm yolları ve yöntemleri geliştirmeleri her zaman mümkündür. Araştırma ile ortaya çıkarılan verilerin söz konusu kurumlarla paylaşılmasıyla sorunları çözmeye çalışan bu kurumlara önemli bir katkı sağlanmış olacaktır.

Köln, Almanya’da Türk halkının nüfus bakımından yoğun bulunduğu birkaç şehirden birisidir. Bu anlamda önemli bir yer teşkil etmektedir. Gurbetçi vatandaşlarımızın Türk müziği eğitimine verdiği önem de göz önünde bulundurulduğunda Köln şehri araştırma için özel bir anlam kazanmaktadır. Buradaki Türk müziği eğitimi veren kuruluşların fazlalığı bizi araştırma yapmaya ve eğitimin doğru ellerde olup olmadığını gözlemlemeye teşvik etmiştir.

Yapılan literatür taramasında, “Almanya’da yaşayan Türklerin müzik ve eğitimine” ilişkin çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle müzik ile sosyo-kültürel bağlamda bir araştırmayı içeren bu çalışmamız, müziğin; Türklerin bireysel ve toplumsal yaşamlarındaki önemini, algılayışlarını, kültürlerarası diyaloglarındaki birleştirici unsurlarını saptayarak örneklendirme yöntemiyle analiz etmeyi amaçlamaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

T.C. Anayasasının ‘Temel Haklar ve Ödevler’ kısmında yer alan 62. maddesi; “Devlet, yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin

sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gerekli tedbirleri alır.” demektedir.

5256 sayılı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Kanunu'nun 3. Maddesi'nin J Fırkası'nda, kurumun görevleri içinde "Yurt dışında yaşayan ve/veya çalışan Türk ailelerinin sorunlarını araştırmak ve çözüm önerileri geliştirmek" hükmü yer almaktadır.” (Nuruan, Güneş, Beder Şen, Güneş, Kalaycı, Kaplan, 2005:12).

Federal Almanya'da yaşayan 3 milyona yaklaşan Türk nüfus, bu ülkede yaşayan yabancı nüfusun en büyük bölümünü oluşturmaktadır. Literatür çalışmasında da gözlemlendiği üzere, Türklerin değişik sebeplerle diğer göçmenlerden farklılaşan sorunları bulunmaktadır. Söz konusu sorunların çözümüne yönelik ilk adım yaşanan sorunların bilimsel temelli çalışmalarla ortaya konması olmalıdır. Ancak bu yolla Türkiye'nin yurt dışında yaşayan Türkler ve ailelerinin sorunlarına yönelik gerçekçi, sağlıklı ve kalıcı çözümler üretebilmesi ve bunları hayata geçirebilmesi mümkün olacaktır. Bu araştırma ile konunun bir çok boyutunun anlaşılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesinin yanında yeni araştırmalara ve çözüm önerilerine de zemin oluşturması beklenmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Çalışmanın sınırlılıkları ile ilgili hususlar kısaca şöyledir:

Zaman, olanaklar ve maddi unsurlar göz önünde bulundurularak bu çalışma Köln şehrinde Türk müziği eğitimi veren kuruluşların genel görünümünü ile sınırlıdır.

Araştırma, yapıldığı zamanla sınırlı tutulmuştur. Çünkü ileriki dönemlerde kaynak kişilerin kanaat ve tutumlarının değişebileceği göz önünde bulundurulmuştur.

Yapılan ön çalışma sonucunda tespit edilmiş, Köln şehrinde Türk müzik eğitimi veren 13 tane kuruluş ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Almanya'da Kültür ve Sanat

Alman halkının sanata ve sanatçıya verdiği önemi, tarihe baktığımızda hemen görebiliriz. Şairlerin ve düşünürlerin ülkesi olarak bilinmesi bunun açık bir göstergesidir. Günümüz Almanya'sında da Alman halkı sanata büyük önem vermektedir. Ülkenin her yanında düzenlenen kültür ve sanat etkinlikleri binlerce seyirci karşısında sergilenmektedir. Burada Alman hükümetinin de destek ve gayretleri çok büyüktür. Her türlü etkinlik için, maddi ve manevi destek Alman devleti tarafından verilmektedir.

Almanya tarih boyunca birçok şair ve düşünür yetiştirmiş ve bu yüzden de şairlerin ve düşünürlerin ülkesi olarak anılmıştır.

“Alman edebiyatının izleri Orta Çağ'a kadar dayanır. Bu dönemin unutulmaz edebiyatçıları Walther von der Vogelweide ve Wolfram von Eschenbach'tır. Yazarı belli olmayan Nibelungenlied, yazıldığı devrin en önemli eseri olarak bilinir. Jacob ve Wilhelm Grimm tarafından yazılan peri hikâyeleri dünya çapında ün kazanmıştır. İncil'i Almancaya çeviren din adamı Luther, modern "yüksek Almancanın temelini atmıştır. Lessing, Goethe, Schiller, Kleist, Hoffmann, Brecht ve Schmidt Alman edebiyatındaki önemli şair ve yazarlardandır. 20. yüzyılda dört Alman Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanmıştır. Bunlar: Thomas Mann, Hermann Hesse, Heinrich Böll ve Günter Grass'tır.

Önemli Alman Rönesans ressamı Albrecht Altdorfer, Lucas Cranach the Elder, Matthias Grünewald ve Hans Holbein the Younger'dir. Fakat en çok bilinenleri Albrecht Dürer'dir.

Almanya'nın bilinen en ünlü Barok sanatçısı Cosmas Damian Asam'dur. En çok bilinen sanatçılar romantizmde Caspar David Friedrich, gerçeküstücülükte Max Ernest, kavramcılıkta Joseph Beuys ve dışavurumcu Georg Baselitz'tir.

Mimari alanında Almanya'nın katkıları ilk olarak Karolenj ve Otto mimarisi içinde incelenebilir. Bu mimari tarzlar Romanesk Mimari'nin habercisi olmuştur. Bölge daha sonra Gotik, Rönesans ve Barok mimarilerinin etkisi altında kalmıştır. Ülke daha sonra Walter Gropius tarafından şekillendirilen Bauhaus ve Deutscher Werkbund ile modern mimariye katkılarda bulunmuştur. II. Dünya Savaşı'ndan beri Berlin'e birçok modern bina yapılmıştır.” (https://tr.wikipedia.org/wiki/Alman_k%C3%BClt%C3%BCr%C3%BC)

“Almanya’da genel anlamda müzik alanında çok büyük yatırımlar yapılmıştır. Alman devleti maddi ve manevi olarak desteğini hiç esirgememiştir. Müzik okulları, konser salonları, müzik festivalleri ve amatör gruplara verilen destekler sınırsızdır. Aşağıda örneklenen festivaller Avrupa’nın en büyük festivalleri olarak bilinmektedir.

- **c/o Pop (Cologne on Pop);** Rock ve pop müzik fuar ve festivali, yazın yapılır.
- **Musik Triennale Köln;** 20. ve 21. yüzyılın eserlerinin sunulduğu büyük bir müzik festivalidir.
- **Summerjam;** Avrupa’nın en büyük Reggae festivalidir. Yazın düzenlenir.” (<https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6ln>)

2.2. Almanya’da Göçmenlerde Kültür ve Sanat

Almanya’daki Türk toplumunu, oradaki yaşam süreçleri ele alındığında üç farklı nesil olarak değerlendirmek mümkündür ve tabii buna paralel olarak çalışan Türklere verilen isimler de farklılık göstermiştir. “Almanya, 1980’lere kadar ülkedeki yabancıları ‘Gastarbeiter’ (misafir işçi) olarak tanımlamaktaydı. Çünkü bir ‘göçmen ülkesi’ olmak istenmiyordu. Ancak zamanla geri dönüşleri gecikince

‘Mitarbeiter’ (çalışma/iş arkadaşı), ülkede kalıcı oldukları kesinleşince de ‘Migranten’ (Göçmenler) terimi kullanılmaya başlandı.” (Başkurt 2009: 81-94).

Bugün itibarıyla Almanya’da göçmenlere bakıldığında artık dördüncü kuşağa kadar gelinmiştir. Birinci ve ikinci kuşaklarda kültürel anlamda fazla kayıp olmasa da üçüncü kuşakların tamamen popüler kültüre doğru kaydığı görülmektedir. Birinci ve ikinci kuşaklar geleneksel kültürü ve halk kültürünü benimseyip yaşama ve yaşatmaya çalışsa da, üçüncü kuşak popüler kültürü içeren kültürel yaşamı benimsemektedir. Dördüncü ve şu anki kuşak ise artık dil problemi de yaşamadıkları için tek problemlerinin sosyo-kültürel yapılarından kaynaklandığını belirtmektedirler.

2.3. Köln’de Kültür ve Sanat

Harita 3: Avrupa ve Dünyada Köln

“Köln Almanya’nın en eski kenti olma özelliğini taşımaktadır. Yaklaşık 2000 yıl önce bir Roma kolonisi olarak kurulmuştur. Adı da buradan gelmektedir. Köln, ülkenin batısında, Almanya’nın en kalabalık eyaleti olan Kuzey Nordreihn-Westfalen’da yer almaktadır. Burası Almanya sanayisinin kalbi, teknoloji merkezi, medya ve kültür merkezi olan bir eyalettir. Eskiden kömür ve çelik sanayisinin merkezi olan bu eyalet son yıllarda geçirdiği değişimle yerli ve yabancı

yatırımcıların gözbebeği haline dönüşmüş durumdadır. Köln 1 Milyona yakın nüfusuyla Berlin, Hamburg ve München'den sonra Almanya'nın 4. büyük şehridir.'' (Almanya Ülke Raporu,2007:1).

Köln, Rhine Nehri üzerinde tarih ile bugünün buluştuğu çarpıcı bir katedral şehirdir. Aynı zamanda sanat ve kültür kenti de olan Köln'de 30 müze ve 120 sanat galerisi bulunur. Almanya'nın en eski mega polisidir ve yaklaşık 1 milyon nüfusa sahiptir. Yaz aylarında açık hava konserleri, operalar, tiyatrolar ile son derece canlı bir kenttir. Kuzey Avrupa'nın en büyük Gotik Katedrali olan Köln Katedrali burada bulunur ve UNESCO Dünya Mirası kapsamındadır. Neşeli, kozmopolit, çok kültürlü ve tolerans yüklü bir atmosfere sahiptir.

“Köln'de her yıl çeşitli eğlenceler düzenlenmektedir. Bunlardan en önemli olanı ise her yıl düzenlenen Köln Karnavalı'dır. Bu karnaval, Almanya'da düzenlenen en büyük şenliklerden biridir. Köln Karnavalı 11. ayın 11'inde saat 11.11'de başlar ve günlerce sürer. Sonra mola verilir ve şubat ayında eğlenceler kaldığı yerden devam eder. Karnavala şehir halkı kadar, şehre yurt içi ve dışından akın eden 1,5 - 2 milyon insan da ilgi göstermektedir.

Karnavalların yanı sıra çeşitli fuarlar ve müzik festivalleri yapılır. Uluslararası Köln Komedi Festivali ve Kölner Lichter'de halkın ilgi gösterdiği yüzlerce festivallerden sadece birkaçıdır. Dünyaca ünlü fuarlardan bazıları şunlardır:

- **Lit.Cologne;** Edebiyat fuarı, her yıl baharda düzenlenir.
- **Anuga;** Beslenme ve gıda fuarı, iki yılda bir sonbaharda düzenlenir.
- **Photokina;** Fotoğraf sanayi fuarı, iki yılda bir sonbaharda düzenlenir.
- **Art Cologne;** Çağdaş sanat fuarı, dünyanın en eski sanat fuarıdır. Baharda düzenlenir.

Köln, Tiyatro anlamında ise geçekten çok iddialı bir konumdadır. Kentte birçok tiyatro salonu ve tiyatro topluluğu bulunur. Bunlardan bazıları şunlardır:

“Arkadaş Theater, Artheater, Atelier-Theater, Café Duddel, Solana Theater, Casamax-Theater, Cassiopeia Theater, Comedia, Drama Köln, Freies Werkstatt-Theater, Gloria-Theater, Hännischen-Theater, Horizont-Theater, Kölner Künstler-Theater, Klüngelpütz Kabarett-Theater, Musical Dome, Piccolo-Theater, Puppentheater Lapislazuli, Senftöpfchen-Theater, Studiobühne Köln, Theater am Dom, Theater am Sachsenring, theater Der Keller, das Theater im Bauturm, Theater im Hof, Theater Tiefrot, Theaterhaus Köln ve Volkstheater Millowitsch.

Köln tam anlamıyla bir müzeler cennetidir. Kentte çok sayıda müze mevcuttur. Bunlardan bazıları şunlardır: Kölnisches Stadtmuseum -Köln Şehir Müzesi, Museum Ludwig - Ludwig Müzesi, Wallraf Richartz Museum - Wallraf Richartz Müzesi, Römisch Germanisches Museum - Romen Cermen Müzesi, Duftmuseum - Koku Müzesi (Kolonyanın doğum yeri olan Köln şehrindeki Farina Haus daha sonraları müzeye çevrilmiştir), Schokoladenmuseum - Çikolata Müzesi, Museum für Ostasiatische Kunst - Doğu Asya Sanat Müzesi.

II. Dünya Savaşı sona erdiğinde Köln enkaz bir şehir görünümüne bürünmüştü. % 90'ı tahrip olan şehirde geçmişin mimarisini yansıtan çok az yapı ayakta kalmıştır. Ancak yer yer Romalılardan kalma yapılara bile rastlamak mümkündür. Bugün kente 1950'li yılların mimari tarzı hâkimdir. Köln büyük bir şehir olmasına rağmen Almanya'nın diğer büyük şehirlerindeki gibi, birkaç istisna dışında modern gökdelenlere sahip değildir. Bundaki en önemli etken UNESCO tarafından korunan Köln Katedrali'nin her taraftan görülebilmesini sağlamaktır.” (<https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6ln>).

Köln şehri yabancı nüfus yoğunluğu bakımından Almanya'da ilk sıralarda yer almaktadır. Bunun en büyük sebebi ikinci dünya savaşında Köln en çok yara alan şehirdir. Bu yüzden çok fazla iş gücüne ihtiyaç duyulmuş ve yabancı işçiler davet edilmiştir.

“2. Dünya savaşında %90'ı yıkılan Köln'ün nüfusu 2010 yılında 1 milyonu aşmıştır. 2014 yılı rakamlarına göre Köln'de 1.044.900 kişi yaşamaktadır.

Nüfusunun %17,7'si yabancı olan şehirde 60.310 vatandaşımız bulunmaktadır. Türk işletmeleri Keup Caddesi, Venloer Caddesi ve Weidengasse'de yoğunlaşmıştır. 2004 yılında Neo-Nazi Nasyonal Sosyalist Yeraltı Grubu tarafından düzenlenen bombalı saldırının hedefi olan Keup Caddesi "Küçük İstanbul" olarak tanınmaktadır. ‘’(http://koln.bk.mfa.gov.tr/ShowInfoNotes.)

Vatanlarından uzakta bir yaşam sürdüren Türk nüfusu, diğer ülkelerden gelen göçmen nüfuslar gibi iş hayatı dışında kalan vakitlerini değerlendirmekle ilgili olarak bir takım sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerde yer almaktadırlar. Sanatsal faaliyetler içinde ise müzik en başta gelen uğraşlardan biri sayılabilir. Köln'de yaşayan Türkler; konserlere ve tiyatrolara giderek, eğer daha fazla içinde olmak isterlerse müzik dersanelerine, derneklere ya da resmi okullara giderek boş zamanlarını değerlendirmektedirler.

2.4. Köln Şehrinde Yaşayan Türklerde Müzik Kültürü

1960'larda göçmen olarak Türkiye'nin az gelişmiş bölgelerinden Avrupa'nın çeşitli büyük şehirlerine adım atan ilk Türklerin yaşamında müziğin yeri çok sınırlıdır. Çünkü iletişim imkânları gibi sosyal yaşamın da oldukça sınırlı olduğu yalıtılmış bir köy hayatından gelen bu insanlar müzik dinlemek ya da müzikle uğraşmanın hiçbir zaman öncelik olmadığı hatta hoş karşılanmadığı bir toplumda yetişmişlerdir. Örneğin sonradan İsveç'e göçen bir müzisyen olan Fikret Çeşmeli, Kozanlı'ya (Konya) bağlı olan köyünde babasının her türlü müzik yapmaya ve enstrüman çalmaya karşı olduğunu ve müzik yapmanın köyde “biraz abes” karşılandığını anlatır. Bu anlamda ilginçtir ki bir Türk olan Çeşmeli'nin Türk halk müziği kariyeri İsveç'te başlamıştır (Hammarlund, 1994:315).

Türk Göçmen yaşamında derneklerin önemli bir yeri vardır. “Türk yaşamının kurumsallaşmasına yönelik ilk adımlar” olarak tanımlanan bu dernekler kültür, eğlence ve sosyal amaçlı farklı ilgi gruplarına yönelik çok çeşitli sayıda ve şekillerde oluşmuştur. Örneğin Almanya'da sayıları 1000'e varan çeşitli kültür eğlence ya da farklı amaçlı dernekler bulunmaktadır (Greve, 2006:100-101).

Avrupa’da Türk göçmen topluluklarının yaşadığı Almanya ya da İsveç gibi ülkelerde 1970’lerin ilk yarısından itibaren kurulmaya başlayan kültür dernekleri ise para harcamadan birlikte vakit geçirmek isteyen Türk işçilerinin ihtiyaçları doğrultusunda kurulmuş ve birbirleriyle komşuluk ilişkisi içinde yaşayan Türklere kültürel bir atmosferde sosyalleşme imkânı veren kültürel kulüpler olarak işlev görmüştür (Akis ve Kalaylıoğlu, 2010:11-12; Akt: Şenel,2014:162).

“Müziğin göç koşullarında taşıdığı anlam ile anavatanda taşıdığı anlamın farklılığı tam da burada ortaya çıkmaktadır. Özlem duyulanı ifade eden ve dışlanmaya karşı bir avuntu olarak sarılan Türk müziği göç koşullarında ailelerin çocuklarını teşvik edeceği bir uğraşa dönüşecek ve bir Türk müziği enstrümanı çalmak ise getto kültürünün bir ögesi hâline gelecektir.” (Hemetek ve Sağlam, 2008:24). “Hatta saz çalmak da müzisyenliğin değil Türk olmanın bir göstergesi olacaktır. Öyle ki Türklerin evlerinde başköşeye asılacak olan saz hemen her misafir geldiğinde birlikte söylenen şarkılara eşlik edecektir.” (Greve, 2006: 97; Akt:Şenel,2014:159).

“Müzik derslerinin gençlerden çok aileleri tarafından önemsenmesi, bu tip derneklerin tümü için geçerli sayılabilecek bir durumdur. Çünkü yabancı bir toplumda doğup büyüyen ve ev sahibi toplumdaki akranları tarafından bilinmeyen müzik türleri ya da enstrümanların gençler için her zaman cazip olmaması doğaldır. Ancak aileler çocuklarının kendi geleneklerini öğrenmesinden çok memnun olmakta, hatta bazı aileler çocuklarını “eti senin kemiği benim” diyerek saz öğretmenine teslim etmektedirler” (Hemetek ve Sağlam, 2008:26). “Bununla beraber özellikle gençlerin bu tip kurslara yönlendirilmelerinin ardında onları “sokaktan kurtarma” isteğinin bir rolü olduğu da ifade edilmektedir” (Greve, 2006: 101;Akt: Şenel,2014: 163).

“Ancak Türk derneklerinde müzik dersi alanlar genelde eğitimsiz Türk göçmenlerin çocuklarıdır ve daha önce anlatıldığı gibi belki çoğunun ailesinin memleketinde müzikle uğraşmak bile yadırganan bir durumdur. Yani bu ailelerin çocuklarını geleneksel değerleri, kültürü koruma ya da kabul edilebilir bir uğraş

verme düşüncesiyle kurslara gönderirken eğitimin niteliğini önemseyemeyecek bir durumda oldukları ve önceliklerinin farklılığı göz önünde bulundurulmalıdır. Kültür derneklerindeki müzik kursları ile esasen bir müzik derneği olarak kurulan az sayıdaki derneğin müzik etkinlikleri arasında büyük bir fark olduğu söylenemez.” (Şenel,2014: 164)

Greve, bu kurslarda Türk müziğine sanatsal olarak gereken önemin verilmediğini ve saz kurslarından ders alan çocukların evde ciddi olarak da çalışmadıklarını ifade etmektedir. Buna göre buradaki eğitimden anlamamız gereken hep birlikte halk türkülerini çalmayı öğrenmektir ki bunun için gereksiz görülen batı müziği derslerindeki teknik alıştırma ya da müzik teorisi çalışmalarına ihtiyaç duyulmaz. Müzik kadar sosyal temasın da önemli olduğu bu dersler öğretmenin bir parçayı tek başına çalmasının ardından öğrencilerin onu takip etmeye çalışmasından ibarettir (Greve,2006: 98; Akt: Şenel,2014:163).

Köln şehrindeki derneklere bu anlamda çok büyük görevler düşmektedir. Halkı bir araya toplamak, genç nüfusa Türk örf ve adetlerini öğretmek ve Türk kültüründen uzaklaşmamak adına büyük bir sorumluluğu üstlenmiş bulunmaktadırlar. Ayrıca bu dernekler zaman zaman Türkiye’deki önemli ustaları ve sanatçıları Almanya’ya davet ederek kültürel anlamda önemli hizmetler vermektedirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

3.1. Makaleler

Bu konuda yapılan ilk çalışmalardan biri, Nermin Abadan-Unat tarafından gerçekleştirilmiştir. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından “Batı Almanya'daki Türk İşçileri ve Sorunları” adıyla 1964 yılında yayınlanan çalışmada göçün ilk yıllarına ilişkin sorun alanları üzerinde durulmuştur.

Nermin Abadan-Unat'ın Neşe Kemiksiz ile birlikte yapmış olduğu “Türk Dış Göçü, 1960–1984” başlıklı çalışmada dış göçün nedenleri ve etkileri üzerinde durularak, çeşitli tespitler yapılmıştır. 24 yıllık bir dış göç sürecini kapsayan çalışmada Türk göçmen işçilerinin toplumsal durumu ele alınarak işyeri ve çalışma yaşamına ilişkin sorunlar, yerleşme ve konut, toplumsallaşma süreci, göçün aile yapısına etkisi, göçmen kabul eden ülkelerin eğitime ilişkin ulusal ve yerel politikaları incelenmektedir.

Türkiye Araştırmalar Merkezi tarafından Kültür Bakanlığı için hazırlanan ve kitap olarak da yayınlanan Federal Almanya'da Türklerin Kültürel Sorunları isimli çalışmada (1996, Köln), Almanya'daki Türklerin sosyal ve kültürel durumu ile ilgili bazı veri ve değerlendirmeler ile kültür faaliyetlerine katılan Türkler ve Almanya'daki Türk yazar ve sanatçılara uygulanan üç ayrı anketin sonuçları yer almaktadır.

Berlin Büyükelçiliği tarafından hazırlanan “Türklerin Almanya'ya Uyumlu Bazı Klişeler ve Araştırma Sonuçları (2002)” adlı raporda, Almanya'daki Türklere ilişkin kalıp yargılar üzerinde durularak bunların gerçeği yansıtmadığı, yine Alman kuruluşlarının verileri ışığında ele alınmıştır. Bu raporda, Alman makamları tarafından sıklıkla vurgulanan uyum ve entegrasyon konuları ele alınarak bu konulardaki bazı haksız ve yersiz ithamlar üzerinde durulmuştur. Çalışmada Alman araştırma birimlerinin verileri esas alınmıştır.

Son yıllarda yapılan çalışmalar ise; “Aile Ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Kapsamında, Federal Almanya’da Yaşayan Türklerin Aile Yapısı Ve Sorunları Araştırması İsimli Çalışma” Mustafa NURUAN, Tacettin GÜNEŞ, Rahime BEDER ŞEN, Sadık GÜNEŞ, Ahmet Rasim KALAYCI, Mehmet KAPLAN

Doç. Dr. Mehmet ARSLAN tarafından “Almanya’daki Türk İşçi Çocuklarının Eğitim Sorunları” adlı yayınlanan makalede özetle şöyle denilmektedir: Türkler yaklaşık yarım yüzyıldır Almanya’da göçmen işçi olarak bulunmaktadır. Bugün Alman eğitim sistemi içinde üçüncü kuşak çocuklarımız eğitim görmektedir. İşçilerimizin bu ülkedeki sosyal ve kültürel birçok sorunu arasında en önemli sorunu çocuklarının eğitimidir. Çünkü araştırmalar ve istatistik rakamlar çocuklarımızın ve gençlerimizin Almanlar ve diğer yabancılar arasında eğitim bakımından elverişsiz bir konumda bulduklarını ortaya koymaktadır. Birinci ve ikinci kuşak insanlarımız için ileri sürülen olumsuzluklar, üçüncü kuşak için de geçerliliğini sürdürmektedir. Türk çocukları ve gençlerinin, sistem içinde ileri öğrenime açık Gymnasium ve Realschulelerdeki oranlarının yetersizliği açıkça görülmektedir. Hâlihazırda engelli öğrencilerin devam ettiği Sonderschulelerde Türk öğrenciler en yüksek oranlarda bulunmaktadır. Bu durum çocuklarımızın ve gençlerimizin üniversite eğitiminde ve nitelikli meslek eğitiminde önemli bir engeldir. Avrupa Birliği’ne üyelik sürecinde çocuklarımızın ve gençlerimizin iyi bir eğitim almaları ve sistem içinde iyi bir konuma gelmeleri hem Almanya’nın hem de ülkemizin yararına olacaktır. Geçmişte uygulanan geçici uygulamalar bir yana bırakılarak daha gerçekçi ve kalıcı çözümler üretilmelidir.

Haluk YÜCEL tarafından “Almanya’ya Türk İşçileri ve Müzik Yaşamı” adıyla yayınlanan makalede özetle şöyle denilmektedir: Kültürlerarası diyalog söz konusu olduğunda hiç şüphe yok ki kültür alışverişi ve sanat birbirinden ayrı düşünülemez. Kültür, bir ulusun kendi tarihi içinde oluşturduğu değer hükümlerinin bütünüdür. Bu bütün içerisinde o ulusun dili, kimlik duygusu, inanışları, gelenekleri ve estetik boyutu ilk sırada yer almaktadır. Sanat ise o

toplumun gelişmişlik düzeyidir ve asırlar süren yaşayışının bir birikimi olarak kendisini gösterir. Yaklaşık 50 senedir Almanya’da yaşayan Türk kökenli vatandaşlar, sosyo-kültürel açıdan her iki ülke arasında bir köprü vazifesinde bulunmaktadır. Almanya’da 4. nesile ulaşan ve içinde yaşadığım “Almanya Türkleri” ya da “Gurbetçiler” olarak adlandırdığımız bu toplum, ekonomik olduğu kadar kültürel alanda da kendisini göstermektedir. Çalışmamız, Almanya’nın Kuzey Ren Vestfalya NRW eyaleti içerisinde yer alan Krefeld, Essen, Duisburg, Leverkusen, Neuss, Dortmund ve Gelsenkirchen şehirlerinde yaşayan Türk toplumunun müziğe olan ilgilerini, müzik tercihlerini, geçmişten günümüze hangi evrelerden geçtiğini araştırıp anket yoluyla edindiğimiz bilgiler ışığında bir sonuca varmayı hedeflemektedir. Bu çalışmada farklı şehirlerde bulunan, farklı prensip ve amaçları olan 19 koro ve müzik toplulukları ile görüşülmüş, onlara anket soruları yöneltilerek çalışma alanları, prensipleri, hedefleri üzerinde durulmuştur.

Prof. Dr. Faruk Şen “Almanya’daki Türkler – Entegrasyon veya Gettolaşma” adlı makalede konuyla ilgili olarak özetle şöyle denilmektedir: Türkiye nüfusunun yaklaşık % 8’nin ülke dışında yaşadığı tüm dünyadaki Türklerin en kalabalık grubu Federal Almanya’da yaşamaktadır. Almanya’da yaşayan 2,7 milyon Türk kökenli göçmen, sayıları açısından Avrupa Birliği dışından gelen en büyük göçmen grubunu oluşturmaktadır Bugün, Almanya’da yaşayan Türklerin yaklaşık %32’si Alman vatandaşlığı statüsüne sahiptir. Toplam nüfusun % 3,1’ine tekabül eden 2,7 milyon Türk göçmeninin sayısı, 16 eyaletten oluşan Federal Almanya’nın dört eyaletinden Bremen, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern ve Saksonya’dan daha fazla nüfusa sahipken, beş eyaletin Berlin, Brandenburg, Rheinland-Pfalz, Saksonya-Anhalt ve Schleswig-Holstein nüfuslarının yarısına denk düşmektedir. Bu oranlar, artık Türk kökenli göçmenlerin uyum tartışmalarından bağımsız olarak Alman toplumunun bir parçası haline geldiklerini göstermektedir. Ayrıca Almanya’da Uyum Sürecinin Gelişimi, Genç Türk Göçmenlerin Değişik Alanlarda Almanlarla İlişkileri, Genç Türk Göçmenlerin Organizasyonlarda Üyelikleri, Uyum Sürecinde Dinin Rolü,

Avrupa’da Gelişen Islamafoibi, Almanya’da Yaşayan Türk Göçmenlerin Dine Bakışı ve Dindarlıktaki Gelişim, Euro-İslam konuları ele alınmıştır.

Onur ŞENEL tarafından “Göçmen Türklerin Müzik Deneyimi: Müzik Türleri, Müzik Uğraşı Ve Geleneksel Eğlence Ortamları” adlı yayınlanan makalede konuyla ilgili olarak özetle şöyle denilmektedir: Bu makale, göçmen Türk yaşamında müzik zevkinin geçirdiği dönüşümleri, amatör müzisyenliği ve düğün ve türkü barlar özelinde eğlence ortamlarını konu almaktadır. Bu bağlamda ilk olarak halk müziğinden başka bir tür bilmeyen Türk göçmenlerin müzik seçeneklerinin nasıl hemen her türe yayılacak kadar genişlediği ve buna sebep olan başlıca etkenler anlatılacaktır. Daha sonra göçmen müzik yaşamında geleneksel türlerin korunması ve dolaşımı açısından önem taşıyan derneklerin kurs ve koro faaliyetleri irdelenecek, son olarak ise derneklerle başlayan amatör müzisyenlik deneyiminin düğünler ve daha sonra eğlence mekânları ile nasıl bir ek gelir uğraşına dönüştüğü, bu farklı mekânlardaki deneyimin ortak yönleri ve geleneksel eğlence mekânlarından türkü barlar ve buradaki müzisyenlik deneyimi ele alınacaktır.

Dr. Nesrin Kalyoncu tarafından kaleme alınan “Almanya’da İnterkültürel Müzik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi Ve Bu Süreçte Türk Müzik Kültürünün Yeri” başlıklı makalede konuyla ilgili olarak özetle şöyle denilmektedir: Almanya’nın çok kültürlü panoramasında yerini alan Türk müzik kültürü, 70’li yıllardan itibaren Kültürler Arası Müzik Eğitimi olarak adlandırılan uygulama içerisinde değişik şekillerde dikkate alınmış ve yaşam bulmuştur. Bu çalışma, bir yandan Kültürler Arası Müzik Eğitimi tasarımının tarihsel gelişimine göz atarken, diğer yandan da Türk müzik kültürüne özgü geleneklerin, türlerin ve uygulamaların Alman okullarındaki müzik dersine yansımalarını irdelemektedir.

Bülent KIRMIZI tarafından “Göçmen Türklerin Almanya’da Yaşadığı Sorunların Dünü Ve Bugünü” başlıklı yayınlanan makalede konuyla ilgili olarak özetle şöyle denilmektedir: Köylerden şehirlere göçün yoğun biçimde yaşandığı 1960’lı yılların Türk insanı, önlerine açılan Avrupa kapısını aralayarak ikinci bir göçle

Almanya'ya gider. Birincisi ne kadar zor ve sancılı olsa da ikincisi kadar ağır gelmez onlara. Her şeyi geride bırakıp yeni bir dünyaya adım atmak öncelikle özlemle, hasretle bütünleşir. Almanya'daki Türk varlığı çok öncesine, öğrenim için Almanya'ya giden öğrencilere dayanır ancak her iki milletin toplumsal anlamda ilk karşılaşması iki ülke arasında 31 Ekim 1961'de imzalanan iş gücü anlaşmasıyla başlar. Bu tarih Türk işçilerinin yeni umutlara yelken açtığı bir zaman dilimi olmakla birlikte yepyeni, daha o güne kadar karşılaşmadıkları sorunlarla yüzleşmeleri gereken bir tarih olacaktır. Türklerin Almanya'ya gittikten sonra yaşamış oldukları sorunları genel olarak değil kuşaklara göre gruplandırarak incelemek yerinde olacaktır; çünkü birinci kuşakla ikinci kuşak arasında ve diğer kuşakların da kendi aralarında birçok farklılık bulunmaktadır. Almanya'ya ilk giden birinci nesil Türk işçileri misafir işçi olarak adlandırılır, çünkü bir süre çalıştıktan sonra memleketlerine geri dönecekleri düşünülmektedir. Oysa bugün itibariyle onların Almanya'daki varlığı 55 yılını doldurmaktadır ve geri dönmeye de hiç niyetleri yoktur. Bu çalışmada, Türkiye'deki akrabalarının "Almancı" biçiminde hitap ettiği Almanya'daki Türklerin sorunları nesiller arasındaki farklılıklar gözetlenerek ele alınmıştır. Birinci nesil Türklerin dil, kültür ve konaklama gibi sorunları varken ikinci neslin iki kültür arasında kalmışlık ve üçüncü neslin de aidiyet sorunu ön plana çıkmaktadır.

3.2. Yüksek Lisans Tezleri

Özge DUMAN KARABOĞA tarafından "Almanya'da Yaşayan Alevi Göçmenler" adlı çalışmada konuyla ilgili olarak özetle şöyle denilmektedir: Bu tez, 1960'lı yıllardan sonra Türkiye'den Almanya'ya göç etmeye başlamış olan Alevilerin göç etme nedenlerini, yaşadıkları sorunları, Alevi derneklerinin işlevlerini, göç-mekânda kimliklerin yeniden inşa sürecinde derneklerin oynadığı rolleri ve kültürel kimliğin inşasında derneklerin yerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Alevi toplumu, ulus ötesi alan olan Almanya'da kültürel ve dini farklılıklarının tanınması ve kimliklerini koruma gibi konularda birtakım zorluklarla karşılaşmaktadır. Almanya'da Aleviler; bir yandan kültürel ve dini bir grup olarak tanınmak, diğer yandan göçmen olarak haklarını elde etmek için iki

yönlü bir çaba sarf etmektedir. Araştırmanın saha çalışması, tarihsel olarak bakıldığında Almanya'daki Alevi Hareketi'nin gelişiminde önemli yer edinen iki kent olan, Berlin ve Hamburg'da gerçekleştirilmiştir. Araştırma, etnografik nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Hamburg Alevi Kültür Merkezi (HAKM) ve Berlin Alevi Toplumu (BAT) aracılığıyla, 17 erkek ve 5 kadın olmak üzere toplamda 22 katılımcıyla derinlemesine görüşme yapılmıştır. Görüşmeler dışında araştırmacının katılımlı gözlemleri de çalışmaya dâhil edilmiştir. Konunun içeriği tarihsel, toplumsal, siyasal ve kültürel yönleriyle ele alınarak göç sürecinin oluşumu ve bugünkü etkilerini anlamak amacıyla göç kuramlarıyla, kimliklerin kategorize edilerek oluşumunu irdelemek için 'kesişimsellik' ve 'sosyal inşacı' kuramsal alt yapıyla desteklenmiştir. Tez çalışmasında, Almanya'da Aleviliğin bir kültürel kimlik olarak ortaya çıktığı sonucuna varılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1. Yöntem

Araştırma yöntemi, araştırmanın amacına ulaşması için izlenen yol olarak tanımlanabilir. Araştırma; 2017 yılı itibarıyla Almanya'nın NRW (Kuzey Ren Vestvalya) Eyaleti içinde yer alan Köln şehrinde faaliyet gösteren ve Türk müzik eğitimi veren kuruluşları tespit etmek ve genel görünümelerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, genel çerçevesi, amacı ve yöntemi bakımından durum tespiti için tarama modelini esas alan nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır.

“Araştırmada, var olan bir durumu olduğu gibi ortaya koymak amaçlandığından model olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu modelde araştırılan bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlamak amaçlanır.” (Nazıroğlu, Vahapoğlu,2015: 109)

“Betimleme, bütün bilim kollarında ilk aşamayı oluşturur; amacı araştırma konusu olguları ve bu olgular arasındaki ilişkileri saptama, sınıflama ve kaydetmedir” (Yıldırım,2000:56). “Betimsel araştırmalarda kullanılan yöntem Survey ya da betimleme yöntemi denir. Survey araştırmaları olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır. Bu tür incelemeler mevcut durumları, şartları ve özellikleri olduğu gibi ortaya koymaya çalışır. Buna “tarama modeli” de denilmektedir. Verilerin analizi ve açıklanması suretiyle yorumlama, değerlendirme ve yeni durumlara uygulanacak şekilde genellemelere varma gibi işlemlere yer vermektedir. Survey metodu anket, mülakat (görüşme), gözlem ve test teknikleri ile gerçekleştirilir. Özellikle anket ve görüşme tekniklerinin Survey araştırmalarında önemli bir yeri vardır.” (Aslantürk,1999: 101)

“Görüşme (mülakat), sözlü iletişim yoluyla veri toplama tekniğidir. Bilgi alınacak kişilerle karşılıklı konuşma şeklinde yapılır. Yüz yüze bir ilişkiye dayanması,

verilerin elde edilmesinde açıklık ile kesinlik kazandırır. Görüşme, amacına, katılanların sayısına, görüşmedeki kuralların katılığına bağlı olarak sınıflandırılabilir.” (Seyidoğlu,1997, 37). Bir araştırma tekniği olarak görüşme, araştırmacı ile araştırmanın öznesi konumunda yer alan kişi arasında geçen kontrollü ve amaçlı sözel iletişim biçimidir (Cohen ve Manion, 1994: 271).

Eğitimbilim alanında yapılan çalışmalarda genelde görüşme tekniğinin üç türü kullanılmaktadır (Patton, 1987: 109; Robson, 1993: 230; Wragg, 1994: 272; Gall, Borg ve Gall, 1996: 310; Holstein ve Gubrium, 1997: 113): (a) Yapılandırılmış görüşme, yarı yapılandırılmış görüşme ve yapılandırılmamış görüşme.

“Araştırmada tercih edilen yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, yapılandırılmış görüşme tekniğinden biraz daha esnektir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir. Eğer kişi görüşme esnasında belli soruların yanıtlarını başka soruların içerisinde yanıtlamış ise araştırmacı bu soruları sormayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği sahip olduğu belirli düzeyde standartlık ve aynı zamanda esneklik nedeniyle eğitimbilim araştırmalarına daha uygun bir teknik görünümü vermektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık, görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır” (Yıldırım ve Simsek, 1999: 283).

4.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Almanya’da bulunan Türk müziği eğitimi veren kurum ve kuruluşlar, örneklemini ise Köln şehrindeki Türk müziği eğitimi veren 13 tane müzik kurum ve kuruluşu oluşturmaktadır.

4.3. Verilerin Toplanması

Köln şehrindeki müzik eğitimi veren kuruluşlarla ilgili kaynaklar incelenirken bu kuruluşlarda eğitim veren öğretmenlerin öğretim yöntemleri hakkında bilgiler gözlem ve görüşme yöntemi ile toplanmış, bazıları ise araştırmacı tarafından kaynaklar incelenirken eklenmiştir.

4.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Uzmanlar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış sorular, araştırmacı tarafından örnekleme oluşturan eğitmenlere yüz yüze görüşme ortamında soruldu. Eğitmenin izni alınarak görüşme sırasında yapılan ses kayıtları önce yazıya döküldü, sonra çözümlendi. Anlaşılmayan ifadeler olduğu takdirde açıklama sahibine tekrar gidilip kendi söylediklerini kontrol etme imkânı verildi. Bu durum, görüşme yoluyla elde edilen verilerin doğruluğunu ve geçerliliğini güçlendirmiştir.

Veriler çözümlenirken araştırmanın temel problemi ve alt problemler doğrultusunda hazırlanan görüşme soruları eğitmenlerin verdiği cevaplar dikkate alınarak değerlendirilmiş, ilgili kaynaklar tasniflenmiş ve elde edilen bulgular arasında olabilecek olası farklılaşmalar çalışmaların yazarlarının belirttikleri görüş ve öneriler de dikkate alınarak sunulmuştur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

Birinci alt probleme ilişkin bulguların elde edildiği eğitimcilerin demografik durumları aşağıda tablo halinde verilmiştir

Eğitimci	Doğum Yılı ve Yeri	Eğitim Durumu	Mesleği	Uzmanlığı
Mustafa Bozoğlan	1980 İzmir	Ege Üniversitesi TMDK	Müzik Öğretmeni	Bağlama Eğitimi
Koray Berat Sarı	1990 Almanya	Köln Devlet Konservatuvarı	Müzik Öğretmeni- Müzisyen	Bağlama Eğitimi
Kemal Dinç	1970 İstanbul	Felix Mendelssohn Bartholdy Müzik ve Tiyatro Yüksek Okulu- Yüksek Lisans	Eğitimci- Besteci- Yorumcu	Bağlama Eğitimi

Tablo 2: Resmi Kuruluşlarda Görev Yapan Eğitimciler

5.1. Birinci Alt Problemlere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

5.1.1. Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Resmi Kuruluşlar

Araştırma kapsamında, Köln’de Türk müzik eğitimi veren 3 tane resmi kuruluş tespit edilmiştir.

Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu)

Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuvarı)

Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu)

- **Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu)**

Fotoğraf 1: Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu)

Troisdorf Müzik Okulu'nda Sayın Mustafa Bozoğlan ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak gelenlerin yaş aralığının tesadüfi bir şekilde çoğunlukla 8-20 yaş aralığında olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları doğrultusuna göre eğitim programının düzenlendiği,
- Çoğunlukla sıfırdan başladığı ve yetenekleri doğrultusunda ilerleyebileceği üst seviyeye kadar ilerleyebildiği (ortalama 2-3 yıl),
- Özellikle halk müziği ve kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu (çalgıların temini Türkiye'den yapılmaktadır) bunun yanında az da olsa diğer çalgılara ait eğitimlerin de (piyano, keman, gitar vb.) verildiği,
- Öncelikle 6 haftalık solfej eğitimi ile birlikte başlanan çalışmalarda, özellikle bağlama eğitiminde Ümit Çiçekçioğlu' na ait olan "Kısa Sap Bağlama (Çöğür) Metodu" adlı metottan ve bunun yanında farklı çalgı eğitimi için farklı kaynaklardan da faydalandığı,
- Bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,

- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 25-30 civarında olduğu, ortalama 2- 3 yıl aralığında devam eden sürecin sonunda bütün öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

Fotoğraf 2: Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu) Haberi
(<https://www.rundschauonline.de/image/29546868/max/1920/1080/5f832438df643fafac3ddac2fa82e3e1/zz/musikschule.jpg>)

- **Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuvarı)**

Fotoğraf 3: Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuvarı) Röpörtaj

Monheim Belediye Konservatuvarı'nda Sayın Koray Berat Sarı ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak gelenler arasında alt yaş sınırının 8 olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları doğrultusuna göre eğitim programının düzenlendiği, ancak çoğunlukla başlangıç eğitimi ile başladığı ve yetenekleri doğrultusunda ilerleyebileceği üst seviyeye kadar ilerleyebildiği,
- Özellikle gitar ve kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu, bunun yanında diğer çalgılara ait eğitimlerin de verildiği,
- Öncelikle 6 haftalık solfej eğitimi ile birlikte başlanan çalışmalarda, özellikle bağlama eğitiminde eğitmenin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,

- Öğrenci sayısının 50 civarında olduğu ve sürece ait herhangi bir sınırlama bulunmadığı,
- Çalgı temininin, okulda bulunan çalgıların kiralanması ya da bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Eğitim sonunda herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

Fotoğraf 4: Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuarı) Haberi
<http://sparda-musiknetzwerk.de/wp-content/uploads/2016/07/2016-Slider05.jpg>

- **Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu)**

Fotoğraf 5: Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu) Röportaj

Müzik ve Dans Yüksek Okulu'nda Sayın Kemal Dinç ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 25-30 aralığında olduğu,
- Belli seviyede öğrenci kabulünün yapıldığı ve daha üst seviyeye taşınmasının amaçlandığı,
- Türk müziği ve batı müziği eğitiminin birlikte verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda daha üst seviyeye kadar ilerleyebildiği,
- Özellikle gitar ve kısa/uzun sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu, bunun yanında diğer çalgılara ait eğitimlerin de verildiği (dönemlik çalışan eğitimciler ile),
- Eğitimcilerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 20 civarında olduğu,

- Çalgı temininin, bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Derslere devam zorunluluğu olan 12 aylık eğitim-öğretim sürecinde sertifika verildiği belirtilmektedir.

Fotoğraf 6: Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu) Haberi.
(<https://cdn.proticket.de/saalplan/a0a6e309a46f4375af96a3e835b15a33>)

5.2. İkinci Alt Problemlere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

5.2.1. Köln'de Türk Müziği Eğitimi Veren Vakıf ve Dernekler

İkinci alt probleme ilişkin bulguların elde edildiği eğitimcilerin demografik durumları aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Eğitmen	Doğum yılı ve yeri	Eğitim Durumu	Mesleği	Uzmanlığı
Özge İlayda Doğru	1964 Samsun	Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Müzik Bölümü – Yüksek Lisans	Pedagog- Müzik Öğretmeni	Şarkı, türkü ve tekerlemelerle dil gelişimi
Erdal Aslan	1966 Sivas	Lise	Eğitmen- Sosyal Danışman	Bağlama Eğitimi
Mustafa Bozoğlan	1980 İzmir	Ege Üniversitesi TMDK	Müzik Öğretmeni	Bağlama Eğitimi
Volkan Karaçay	1993 Almanya	Üniversite Öğrencisi (Fizik Bölümü)	Eğitmen	Bağlama Eğitimi
Ali Bozkurt	1968 Elazığ	Lise	Elektronik Teknisyeni	Bağlama Eğitimi
Sabri Uysal	Mersin 1950	Doktora (Doç. Dr.)	Öğretim Elemanı	Bağlama Eğitimi

Tablo 3: Vakıf ve Derneklerde Görev Yapan Eğitimciler

- **BAU Bildungs Akademie (Bahçeşehir Üniversitesi)**

Bahçeşehir Üniversitesi'nde Sayın Özge İlayda Doğru ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak belirlenen yaş grubunun 8-60 aralığında olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı,
- Eğitim programlarında, özellikle anne ve çocuk için Türkçeyi geliştirme çalışmaları kapsamında, şarkı, türkü ve tekerleme öğretimi üzerinde durulduğu,
- Çalışmalar sırasında konuya ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 20 civarında olduğu ve sürece ait herhangi bir sınırlama bulunmadığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Eğitim sonunda herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

Fotoğraf 7: BAU Bildungs Akademie (Bahçeşehir Üniversitesi)
https://scontent.cdninstagram.com/t51.288515/s320x320/e15/10832067_675950282516034_1493983729_n.jpg

- Neuss Alevi Derneği

Fotoğraf 8: Neuss Alevi Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Neuss Alevi Derneğinde Sayın Erdal Aslan ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak gelenler arasında yaş aralığının 7-77 olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları doğrultusuna göre eğitim programının düzenlendiği, ancak çoğunlukla başlangıç eğitimi ile başlandığı ve yetenekleri doğrultusunda ilerleyebileceği üst seviyeye kadar ilerleyebildiği,
- Özellikle gitar ve kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,
- Öncelikle solfej eğitimi ile başlanan çalışmalarda, özellikle bağlama eğitiminde eğitmenin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,

- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 35 civarında olduğu ve sürece ait herhangi bir sınırlama bulunmadığı,
- Çalgı temininin, bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Eğitim sonunda herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

Fotoğraf 9: Neuss Alevi Derneği. http://www.abkm-neuss.de/wp_content/uploads/2015/11/12255238_10153726947594154_1366036420

- **Köln Alevi Derneği**

Fotoğraf 10: Köln Alevi Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Köln Alevi Derneği'nde Sayın Mustafa Bozoğlan ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 9-55 aralığında olduğu,
- Türk halk müziği eğitimi verildiği (ses ve çalgı),
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitmenlerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta 6 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 100 civarında ve eğitim süresinin 3 yıl olduğu,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitmenin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

- **Büyük Avşar Dayanışma Derneği**

Fotoğraf 11: Büyük Avşar Dayanışma Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Büyük Avşar Dayanışma Derneği'nde Sayın Volkan Karaçay ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 9-50 aralığında olduğu,
- Türk halk müziği eğitimi verildiği (ses ve çalgı),
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitimcilerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta 6 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,
- Öğrenci sayısının 12 civarında ve eğitim süresinin 1 yıl olduğu,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitimcinin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

- **Hacı Bektaşî Veli Derneği**

Fotoğraf 12: Hacı Bektaşî Veli Derneğinde Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Hacı Bektaşî Veli Derneği'nde Sayın Ali Bozkurt ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 8-70 aralığında olduğu,
- Türk halk müziği eğitimi verildiği (ses ve algı),
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitmenlerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta 4 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,
- Öğrenci sayısının 25 civarında ve eğitim için belli bir süre olmadığını,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitmenin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

- **DİTİB (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği)**

Fotoğraf 13: DİTİB (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği) Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

DİTİB’de Sayın Sabri Uysal ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 7-70 aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitimi, bağlama ve yanı sıra gitar eğitimi de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan metot ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği ve dizileri üzerinde özellikle durulduğu,
- Öğrenci sayısının 35-40 civarında olduğu,

- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye'den getirildiği,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Eğitmenin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Derslere devam zorunluluğu olan eğitim-öğretim süreci sonunda isteyen öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

Fotoğraf 14: DİTİB (Diyamet İşleri Türk İslam Birliği) Haberi (<https://ditib.de/media/Image/haber2016/Nein>)

5.3. Üçüncü Alt Problemlere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

5.3.1. Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Özel Kuruluşlar

Üçüncü alt probleme ilişkin bulguların elde edildiği eğitmenlerin demografik durumları aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Eğitmen	Doğum yılı ve yeri	Eğitim Durumu	Mesleği	Uzmanlığı
Ercan Şahin	1971 Sivas	Bursa Belediye Konservatuarı	Müzisyen	Müzisyen
Mustafa Onay	1970 Nevşehir	Arif Sağ Müzik Okulu	Eğitmen	Bağlama Eğitimi
Ünal Cebe	1981 Malatya	Lise	Müzisyen	Bağlama Eğitimi
Haydar Güray	1956 Adana	---	İşletme Sahibi	Bağlama Eğitmeni

Tablo 4: Özel Kuruluşlarda Görev Yapan Eğitmenler

- **Mozaik Müzik Okulu**

Fotoğraf 15: Mozaik Müzik Okulu Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Mozaik Müzik Okulu'nda Sayın Ercan Şahin ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 7-50 aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanı sıra gitar, keman ve şan eğitimi de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği dizileri ve makamlar üzerinde özellikle durulduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan faydalandığı (Solfej eğitiminde Muammer Sun'a ait solfej kitabı, bağlama eğitiminde ise İrfan Kurt tarafından yazılan "Bağlamada Düzen ve Pozisyon" isimli kaynak),
- Öğrenci sayısının 80-100 aralığında, eğitim sürecinin 1-1,5 yıl aralığında değiştiği,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye'den getirildiği,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Derslere devam zorunluluğu olan eğitim-öğretim süreci sonunda isteyen öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

Fotoğraf 16: Mozaik Müzik Okulu Haberi Sabah Avrupa 1999 (<http://www.mozaik-koeln.com/tr/Basindan.shtml>) ASM(Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu

- **Anadolu Sanat Merkezi (ASM) Müzik Okulu**

Fotoğraf 17: ASM(Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Anadolu Sanat Merkezi'nde Sayın Mustafa Onay ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 9-50 aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanı sıra talep edilmesi durumunda özellikle gitar olmak üzere başka çalgılara ait eğitimin de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,
- Başlangıçta 8 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği dizileri ve makamlar üzerinde özellikle durulduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan faydalandığı,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,

- Öğrenci sayısının 100-120 aralığında, eğitim sürecinin 4-5 yıl aralığında değiştiği,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye'den getirildiği,
- Eğitmenin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- En az 3 yıl devam durumunda isteyen öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

Fotoğraf 18: ASM (Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu (<http://asm-koeln.de/images/blog/slide3.jpg>)

- **Köln Müzik Okulu**

Fotoğraf 19: Köln Müzik Okulu Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Köln Müzik Okulu'nda Sayın Ünal Cebe ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 7-70 aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanında talep edilmesi durumunda özellikle gitar, keman ve piyano olmak üzere başka çalgılara ait eğitimin de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde olmayıp, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği dizileri ve makamlar üzerinde özellikle durulduğu,
- Öğitmenlerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan da faydalandığı,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,

- Öğrenci sayısının 300 civarında olduğu ve herhangi bir süre sınırının olmadığı,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye’den getirildiği,
- Eğitmenin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Devam eden bütün öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

• Dostlar Saz Atölyesi

Fotoğraf 20: Dostlar Saz Atölyesi Bağlama Eğitmeni ile Röportaj

Dostlar Saz Atölyesi’nde Sayın Haydar Güray ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunun 8-60 aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanında talep edilmesi durumunda özellikle gitar eğitiminin de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde olmayıp, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,

- Bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği kuramları, dizileri ve makamlar üzerinde özellikle durulduğu,
- Eğitmenlerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan da faydalandığı (Sabri Uysal tarafından hazırlanan Temel Bağlama Metodu 1-2),
- Öğrenci sayısının 20 civarında olduğu ve herhangi bir süre sınırının olmadığı,
- Çalgı temininin kurumdan sağlandığı,
- Eğitmenin eğitim esnasında kullandığı dilin Türkçe olduğu,
- Sertifika verilmediği belirtilmektedir.

Fotoğraf 21: Dostlar Saz Atölyesinden Bir Görünüm (http://dostlar-saz.atolyesi.de/wpcontent/uploads/2015/10/10525409_270738356462440_851393700_n-560x450.jpg)

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇLAR

Bu bölümde alt problemlere ilişkin bulgulardan elde edilen sonuçlar sırayla verilecektir.

6.1. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

- **Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Resmi Kuruluşlar:**

- ✓ Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu)
- ✓ Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuarı)
- ✓ Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu)

Köln’de Türk müziği eğitimi veren yukarıda adı geçen kuruluşlar incelendiğinde, öğretmenlerin üniversitelerin konu ile ilgili bölümlerinden mezun oldukları ancak, eğitim yöntemi açısından kurumsal değil kişiye özgü yöntemlerin kullanıldığı görülmüştür.

Örneğin bazı öğretmenlerin metot kullandığı, bazı öğretmenlerin ise; özellikle çalgı ve solfej eğitimi konusunda yazılı veya basılı bir metot kullanmayıp kendi ders notlarından veya kişisel birikimlerinden faydalandığı görülmüştür. Makam dizileri, Türk halk müziği nazariyatı ve solfej eğitimi konusunda yöntemleri farklı olmakla birlikte konuların öğretilmesi açısından ortak fikir içerisinde oldukları gözlemlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin, eğitim verilirken yardımcı araçların kullanılması (dvd, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar) hususunda da ortak hareket ettikleri, yani yardımcı araç kullandıkları görülmektedir.

6.2. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

- **Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Vakıflar Ve Dernekler:**

- ✓ BAU Bildungs Akademie (Bahçeşehir Üniversitesi) (Vakıf)
- ✓ Neuss Alevi Derneği
- ✓ Köln Alevi Derneği
- ✓ Büyük Avşar Dayanışma Derneği
- ✓ Hacı Bektaşî Veli Derneği
- ✓ Ditib (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği)

Köln’de Türk müziği eğitimi veren yukarıda adı geçen kuruluşlar incelendiğinde, öğretmenler arasında akademik, formasyon ve eğitim yöntemi açısından büyük farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir.

Örneğin bazı öğretmenlerin metot kullandığı, bazı öğretmenlerin ise; özellikle çalgı ve solfej eğitimi konusunda yazılı veya basılı bir metot kullanmayıp kendi ders notlarından veya kişisel birikimlerinden faydalandığı görülmüştür. Makam dizileri, Türk halk müziği bilgileri ve solfej eğitimi konusunda ise öğretim açısından yine büyük farklılıklar görülmüştür. Öğrenci grupları içerisinde yaş, eğitim ve ana dile hâkimiyet konusunda ciddi farklılıklar olduğu saptanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin, eğitim verilirken yardımcı araçların kullanılması (DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar) hususunda belirgin farklılıklar görülmüştür. Bazı öğretmenlerin yardımcı araçları ders esnasında kullandığı, bazı öğretmenlerin ise kullanmadığı görülmüştür. Özellikle bağlama eğitiminde usta-çırak ilişkisi ile eğitimin devam ettiği görülmektedir.

6.3. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

- **Köln’de Türk Müziği Eğitimi Veren Özel Kuruluşlar:**

- ✓ Mozaik Müzik Okulu
- ✓ ASM (Anadolu Sanat Merkezi) Müzik Okulu
- ✓ Köln Müzik Okulu
- ✓ Dostlar Saz Atölyesi

Köln’de Türk Müziği eğitimi veren yukarıda adı geçen özel kuruluşlar incelendiğinde öğretmenler arasında akademik, formasyon ve eğitim yöntemi açısından büyük farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Örneğin bazı öğretmenlerin metot kullandığı, bazı öğretmenlerin ise; özellikle çalgı ve solfej eğitimi konusunda yazılı veya basılı bir metot kullanmayıp kendi ders notlarından veya kişisel birikimlerinden faydalandığı görülmüştür. Makam dizileri, Türk halk müziği bilgileri ve solfej eğitimi konusunda ise öğretim açısından yine büyük farklılıklar görülmüştür. Öğrenci grupları içerisinde yaş, eğitim ve ana dile hâkimiyet konusunda ciddi farklılıklar olduğu saptanmıştır. Müzik okullarında fiziki şartlar açısından yine büyük farklılıklara rastlanmıştır. Kimi dershanelerde eğitim için son derece iyi şartlar sunulurken, kimi dershanelerin eğitim için elverişsiz şekilde olduğu görülmüştür.

6.4. Öneriler

Kütüphaneleri kaynak taraması için incelediğimizde yeterli derecede Almanca Türk Müziği ile ilgili kaynak bulunmadığını gördük. Yeterince kaynağın bulunması Türk müziğine olan ilgiyi artırabilir.

Almanya’daki akademik kuruluşlarda Türk Müziği eğitimi ile ilgili yeterince çalışma yapılmamaktadır. Şimdiye kadar yapılan çalışmalar tek ders ve proje kapsamındadır. Örneğin; Almanya’nın en büyük üniversitesi olan Köln Üniversitesinde 2000–2005 yılları arası Felsefe Fakültesi Müzik Bilimleri

Enstitüsü Etnomüzikoloji/Musikethnologie Kürsüsünde Prof. Dr. Rüdiger Schumacher'in himayesinde bir Türk öğretim görevlisine (Murat BULGAN'a) ders verme hakkı verilmiştir.

Türkiye'deki üniversitelerle Almanya'daki üniversiteler konuyla ilgili bilimsel toplantıların sayısını artırabilir ve sorunları tartışarak çözüm yolları arayabilir. Akademik kuruluşlar Türk müziği eğitimine daha fazla sahip çıktığı takdirde Köln'deki konu ile ilgili sorunların zamanla aşılacağı kanaatindeyiz.

Türkiye'deki Bakanlıklar aracılığı ile Konsolosluklar Türk müziği anlamında daha aktif hale getirilebilir ve akademik kimliği bulunan öğretmenlerin buralarda görev alması sağlanabilir. Bu şekilde daha disiplinli ve kontrol altında eğitim verilmesi, eğitim farklılıklarının ortadan kaldırılıp bir standarda oturtulması sağlanabilir.

“Müziğin evrensel oluşunun bazı önemli getirileri vardır. Bu açıdan baktığımızda Türk müziği Alman okullarında bir diyalog ortamı oluşturabilir. Türk ailelerin çocuklarının yoğun olarak okuduğu okullarda Türk müziği iletişim için büyük bir araç olarak kullanılabilir.

Türk müziği ülke bilimi (coğrafya), tarih ve dil gelişimini sağlar. Bu bilhassa ülkesini tanımayan Türk öğrencilerin ve Türk kökenlilerin de ülkesini tanımasını ve genel kültürünü/ bilgi boşluğunu doldurabilir. Bu da bu sınıflarda okuyan Türk kültürüne sahip öğrencilerin Alman sınıf arkadaşları tarafından tanınmasını ve etkili iletişimini sağlar.

Almanya'daki Gymnasium okullarında (5.- 8. sınıflarında) müzik dersinde yani müfredatlarında Türk müziğine yeterli önemin verilmemiştir. Bu durum, son 40–50 yıldır Almanya topraklarında yaşayan Türklerin halen yabancı statüsünde görüldüğünün yani başka kültürler grubuna dâhil edildiğinin farklı bir ifadesidir”. (Bulgan,2007:137-138).

‘‘Almanya’daki Türk müziğinin başlıca sorunlarından birisi henüz akademik kurumlarında Türk müziğiyle ilgili akademik ön çalışmanın yer almamasıdır.

Geçici çözümler yerine kalıcı olması açısından Türk müziğinin Alman üniversitelerinin eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümünde bağımsız bir kürsü haline getirilmesi sağlanabilir. Bu bölümden mezun olacak öğretmenlerin görev alacakları okullarda Türk müziğine daha fazla yer vermesi sağlanmalıdır. Bu sayede daha verimli olacakları ve yabancı (Türk) öğrencilerin yoğun olduğu okullarda daha kolay eğitim verebilecekleri kesindir.

Bu akademik kurullar Türk müziği ve kültürü kürsülerinin kurulmasıyla disiplinler arası çalışmalarını daha rahat yapabileceklerdir. Bu sayede de okullara okutulmak üzere hazırlanan eğitim kitaplarında Türk müziği kültürüne de daha fazla yer verilmiş olacaktır.

Türk toplumunda henüz musiki cemiyetleri / müzik dernekleri kültürü Almanya’daki gibi kurumsallaşmamıştır. Örneğin; 1974 Almanya’sında 15.000 müzik derneği ve bunlara üye 1,5 milyon insan vardır. Bilindiği üzere Almanya’da yaşayan Türklerin %99’u kırsal alandan geldiklerinden kurumsallaşmış bir müzik kültürünü benimsememişlerdir. Bunun temel nedenlerinden biri ise Türk toplumunda ‘‘usta-çırak’’ kültürünün sürekliliğidir. Anadolu’nun bu geleneksel usta-çırak ilişkisi XXI. yüzyılda Avrupa’da yaşayan Türkler tarafından da devam ettirilmektedir. Bu sosyal vaka, kendi ana vatanlarından uzaklaşan toplulukların konservatif olmasına yani öz vatanlarından almış oldukları kültürlerine daha sıkı bir şekilde bağlanmasına, korumasına sebep olmaktadır.

Almanya’da yaşayan Türkler kolektif anlamda ciddi bir sanat eğitimini almaya henüz son beş yılda başlamışlardır. Bunun en birincil sebebi, tabi ki sosyokültürel bilincin henüz yeni yeni oluşmasıdır.’’ (Bulgan,2007:141-142)

KAYNAKLAR

1. AKKAYA, Çiğdem (2004); “Almanya’daki Türkler – Ekonomiye Katkıları ve Ekonomik Potansiyelleri: Türk ve Alman Ekonomisinin Yapısal Sorunları ve Çözümleri”, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara.
2. AKİS, Yasemin ve KAYALIOĞLU, Mahir (2010); Turkish Associations in Metropolitan Stockholm: Organizational Differentiation and Socio-Political Participation of Turkish Immigrants. The Stockholm University Linnaeus Center for Integration Studies (SULCIS).
3. Almanya Ülke Raporu(2007); Konya Ticaret Odası Etüd-Araştırma Servisi, Konya.
4. ARSLAN Mehmet(2006/2), Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: 21
5. ASLANTÜRK, Zeki (1999) Araştırma Metot ve Teknikleri, Emre Matbaası, İstanbul.
6. BAŞKURT, İrfan (2009); “Almanya’da Yaşayan Türk Göçmenlerin Kimlik Problemi”. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 12 (2009-2), s. 81-94.
7. Bundes Statistisches Amt(2005); Wiesbaden.
8. BULGAN, Murat(2007), Uyum Sürecinde Almanya’nın Kuzey Ren Vestfalya (nrw) Eyaletinde Türk Çocuklarının Eğitimdeki Konumu ve Türk Müziğinin Liselerdeki Yeri, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Malatya.
9. COHEN, Louis and MANİON, Lawrence (1994). Research Methods in Education. London: Routledge

10. ÇAYAN, Onur(2018); Uluslararası İşgücü Göçü ve İşsizlik Üzerine Etkisi: 2009-2015 Yılları Arası Türkiye İncelemesi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
11. Devlet Planlama Teşkilatı(1975); Ankara.
12. DUMAN KARABOĞA, Özge(2018); ‘‘Almanya’da Yaşayan Alevi Göçmenler’’ Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Ankara.
13. DTS Kulturkontakte Deutsch – Türkisches Symposium (1995), Körber Stiftung, Hamburg.
14. Eğitim Baş Müşavirliği(1976); T.C Almanya Büyükelçiliği, Bonn.
15. FRANZ, A-B(1981); ‘‘Thesen zur Problematik einer interkulturellen Erziehung’’ ,in: (Hrsg.) H.ESSİNGER-A.HELLMİCH-G.HOFF: ‘‘Ausländerkinder im Konflikt’’, Athenaum Ver. Königstein.
16. Gall, M. D. , Barg, W. R., ve Gall, j. P. (1996). Educational research: an introduction (6111 ed.). NewYark: Longman
17. GEZEN, Ela(2010); The Soundtrack of Migration: Tahsin Incirci and the Türkischer Arbeiterchor West Berlin. Studien zur deutschen Sprache und Literatur, 24 (2), 117-130.
18. GÖKÇORA, İ. H. (2004); ‘‘Bilim Dili Olarak Türkçe’’, Cilt 4, Sayı 2, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi.
19. GREVE, Martin(2006); ‘‘Almanya’da Hayali Türkiye’nin Müziği’’, (S. Dingiloğlu, Çev.), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

20. HAMMARLUND, Anders (1994); Migrancy and Syncretism: A Turkish Musician in Stockholm. *Diaspora: A Journal of Transnational Studies*, 3 (3), 305-323.
21. HEMETEK, Ursula ve SAĞLAM, Hande (2008). Music from Turkey in the Diaspora. *Institut für Volksmusik forschung und Ethnomusikologie*. 1 Mart 2014,
22. KALYONCU, Nesrin(2004); “Almanya’da İnterkültürel Müzik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi ve Bu Süreçte Türk Müzik Kültürünün Yeri”, *TAYF Müzik Araştırma Dergisi*, 1, S. 69-75, Bolu : www.muzikegitimcileri.net
23. KARAHASANOĞLU Songül/YAVUZ Elif Damla(2015); *Müzikte Araştırma Yöntemleri*, ISBN 978-975-561-456-4, s:17, İstanbul.
24. KIRMIZI Bülent(2016); Göçmen Türklerin Almanya’da Yaşadığı Sorunların Dünü Ve Bugünü, *Journal of Turkish Language and Literature*, Doi Number: 10.20322/lt.86415
25. MERKT, I.(1993); “Das Eigene und das Fremde. Zur Entwicklung interkultureller Musikerziehung”, R.C. Böhle (Ed.): *Möglichkeiten der Interkulturellen Ästhetischen Erziehung in Theorie und Praxis*, s. 141-151, IKO-Verlag, Frankfurt am Main.
26. NAZIROĞLU Bayram Ali/VAHAPOĞLU Vahap(2015); “İlahiyat Fakültesi Dergisi”, ss. 103-140, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi.
27. NURUAN Mustafa, GÜNEŞ Tacettin, BEDER ŞEN Rahime, GÜNEŞ Sadık , KALAYCI Ahmet Rasim, KAPLAN Mehmet (2005); . “Federal Almanya’da Yaşayan Türklerin Aile Yapısı ve Sorunları Araştırması” Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Ankara.

28. Patton, Qualitative Methods (1987); How to use qualitative methods in evaluation . London: Sage Pub.
29. ROBSON, Colin (1993); Real world research. Oxford: Blackwell Publisliers Ltd
30. SAYIN Yusuf, USANMAZ Ahmet, ASLANGİRİ Fırat (2016) KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 18 (31): 1-13 ISSN: 2147 - 7833, www.kmu.edu.tr
31. SEROL, Teber(1993); “Göçmenlik Yaşantısı ve Kişilik Değişimi”, Ortadoğu Yayınevi.
32. SEYİDOĞLU, Halil (1997); Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı, Güzem Yayınları, No:13, 7. Baskı, İstanbul
33. ŞAHİN, Birsen(2010); “Almanya’daki Türk Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunun Kuşaklar Arası Karşılaştırması: Kültürleşme”, Bilig, Sayı 55: 103- 134, Ahmet Yesevi Üniversitesi Mutevelli Heyet Başkanlığı.
34. ŞAHİN, Sedat(2017); Almanya ve Avusturya’da Dördüncü Kuşak Türk Gençleri, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi.
35. ŞENEL, Onur(2014); “Göçmen Türklerin Müzik Deneyimi: Müzik Türleri, Müzik Uğraşı ve Geleneksel Eğlence Ortamları”, Zeitschrift für die Welt der Türken, Vol. 6, No. 3
36. ŞEN, Faruk(2006); “Almanya’da Türkler–Entegrasyon veya Gettolaşma” s: 121). <http://www.konrad.org.tr/Medya%20Mercek/13faruk.pdf>

37. TURAN, Kadir(1997); “Almanya’da Türk Olmak”, T.C.Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları, Bilim Serisi, Yayın No: 103 ISBN:975-19-1858-8 Ankara.
38. ÖNSÖZ, Zeki(2011); “Almanya’ya Türk İşçi Göçünün 50.Yılı”, www.zekionsoz.com
39. WURM, M. (2006); *The Soundtrack of Migration Youth - German Turks and Turkish Popular Music in Germany.*
40. YÜCEL, Haluk(2014); “Almanya’ya Giden Türk işçileri ve Müzik Yaşamı”, Sanatta Yeterlik Tezi, T. C. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Musikisi Ana Sanat Dalı, s:6 İstanbul.
41. YILMAZ, Onur(2016); Almanya’daki Başarılı Entegrasyon Örnekleri - Rol Model Olarak Türkler. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi.
42. YILDIRIM, Cemal (2000); *Bilim Felsefesi, Remzi Kitabevi, İstanbul*
43. HINTEREDER, Peter(1997); *Integration und Sprache. Deutschland Dergisi, Frankfurt am Main: Franfurter Societäts-GmbH.*
44. HOLSTEIN, J. A, Gubrium, J. F. (1997). *Active interviewing.* D. Silverman (Ed.), *Qualitative research: theory, method and practise* (s.113-129).London: Sage Publications.
45. WRAGG, Edition, Classic (1994). *Conducting and analysing interviewies.*
46. N. Bennett, R. Glatter, R. Levacic (Edt). *Improving educational management through researcti and consultancv* (s:267-282). Ttie OpenUniversity

47. https://tr.wikipedia.org/wiki/Alman_k%C3%BClt%C3%BCr%C3%BC
48. http://www.su.se/polopoly_fs/1.55495.1321514492!/SULCISWP2010_5.pdf
49. <http://koln.bk.mfa.gov.tr/ShowInfoNotes.aspx?ID=249323>
50. <https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6ln>
51. http://www.marix.de/Wurm_Turkish%20popular%20music%20in%20Germany.pdf
52. <http://sazverein.org/mansur-bildik.com/fileadmin/bilder/literatur/musicfrom>

EKLER

Görüşme ve Görüşme Soruları;

1. Eğitim Kurumunda Türk Müziğinin Hangi Türünde Eğitim Verildiği (Halk Müziği/Sanat Müziği):
2. Eğitim Kurumunda Türk Müziğinin Hangi Konuları Üzerinde Daha Çok Durulduğu:
3. Eğitim Kurumunda Solfej Eğitiminin Verilmesi:
4. Eğitim Kurumunda Solfej Eğitimi Verilirken Kullanılan Kaynak Kitap:
5. Türk Müziği Eğitimi Verilirken Yardımcı Araçların Kullanılması (DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar):
6. Eğitimi Verilen çalgılar:
7. Eğitimi Verilen yaş grubu:
8. Eğitimde Kullanılan Plân/Program/Müfredat:
9. Eğitim Süresi:
10. Eğitim Anlayışı:
11. Eğitimin Türü (Türk/Batı Müziği):
12. Eğitim Sonucu Verilen Belge Türü:

13. Çalgı Eğitimine Başlama Anlayışı (İlk önce solfej mi yoksa bağlama mı? Ya da ikisi birlikte mi?):
14. Bağlama Eğitiminde Kullanılan Metot:
15. Eğitiminde Kullanılan Sazların Standardı ve Alınması:
16. Eğitim Kurumunun Devlet ile Bağlantısı:.
17. Eğitim Kurumunun Öğrenci Sayısı:
18. Eğitim Kurumundaki Öğrencilerin En Çok Talep Ettiği Çalgı:
19. Eğitim Kurumunda Bağlamada En Çok Tercih Edilen Tür(Kısa/Uzun sap):
20. Eğitim Esnasında Kullanılan Dil:

Kaynak kişiler (Eğitmen) hakkında temel bilgiler

1. Eğitiminin Adı Soyadı:
2. Eğitiminin Doğum Yeri:
3. Eğitiminin Doğum Tarihi:
4. Eğitiminin Asıl Mesleği:
5. Eğitiminin Öğrenim Durumu:
6. Eğitiminin, Müzik Eğitimini Nereden Aldığı:
7. Eğitiminin, Kaç Yıl Müzik Eğitim Aldığı:

8. Eğitimcinin, Eğitimle İlgili Bireysel alışmalarının Olup Olmadığı:

9. Eğitimcinin, Vermiş Olduğu Eğitimle İlgili Ne Tür alışmalar Yaptığı:

10. Eğitimcinin, algı Eğitimindeki Yöntemi veya Sistemi:

SAAT:

ADRES:

TARİH:

ÖZGEÇMİŞ

1968 Kırıkkale’de doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Kırıkkale’de tamamladı.

1993 yılında Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarında lisans eğitimini tamamladı. 2000-2002 yılları arasında Almanya Münster Üniversitesinde dil eğitimini tamamladı. Bu süre içerisinde Dortmund Türk Eğitim Merkezinde dersler verdi. 2004-2005 yılları arasında Almanya Essen şehrinde, başkonsolosluk bünyesinde açılan müzik okulunda T.C. Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla görev aldı ve bir yıl süre ile dersler verdi. 2007 yılında Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Türk Halk Müziği Topluluğunu kurdu ve konserler verdi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bölümünde yüksek lisans çalışmalarını sürdürmektedir. Akademik dergilerde makaleler yayımlamış ve çeşitli seminerlerde görev almıştır. 1993 yılından bu yana Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarında öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır.